

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
May 8, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXVI Kaina 50 ct.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, GEGUŽĖ - MAY 8, 1996

Nr. 90

I Latviją vizito atvyko Lietuvos prezidentas

Vilnius, gegužės 6 d. (AGEP) – Pirmadienį dviejų dienų vizito į Latviją atvyko Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas su penkiolikos asmenų delegacija. Po oficialios sutiktuvių ceremonijos Rygos pilyje Latvijos ir Lietuvos prezidentai pasikeitė aukštais abiejų šalių apdovanojimais. Guntis Ulmanis gavo Vytauto Didžiojo I laipsnio ordina, o Algirdas Brazauskas – Trijų žvaigždžių I laipsnio ordina.

A. Brazauskas ir jo dukra A. Usonienė taip pat pasirašė garbės svečių knygoje. „Linkiu, kad visuomet iš šios rezidencijos sklįstų išminties, geraširdiškumo ir demokratijos šviesa, kuri vienija latvių tautą su kaimyninėmis ir kitomis pasaulio šalimis“, parašė knygoje A. Brazauskas.

Po abiejų šalių oficialių delegacijų derybų prezidentai pasirašė bendrą susitikimo pareiškimą. Jame pabrėžiama svarba derinti pozicijas siekiant bendrą užsienio politikos tikslų – narystės europinėse ir transatlantinėse struktūrose. Latvijos ir Lietuvos prezidentai, taip pat oficialių delegacijų atstovai pa-

dėjo gėlių prie Laisvės paminklo.

Pirmadienio rytą Grenčalės pasienio punkte aukštą svečią sutiko Latvijos vicepremieras Ziedonis Čevers ir Latvijos ambasadorius Lietuvoje Albertas Sarkanis.

Rygos rūmuose A. Brazauską sutiko Latvijos prezidentas su žmona, ministras pirmininkas Andris Šķele, Seimo pirmininkė Ilga Kreituse, kai kurie vyriausybės atstovai, Rygos meras Purgailis, ginkluotųjų pajėgų vadas Juris Dalbinis ir kiti pareigūnai. Popiet Lietuvos prezidentas ir delegacija apsilankė Latvijos Seime. Jis susitiko su jo pirmininke Ilga Kreituse, kai kurių parlamento komisijų vadovais, pasakė kalbą parlamento posėdyje.

Pirmadienį A. Brazauskas taip pat susitiko su Latvijos ministru pirmininku Andriu Šķele, po to apsilankė ir Latvijos universitete Rygoje.

Vakare Lietuvos prezidentas pasivaikščiojo Rygos senamiestyje. Rygos rūmuose Latvijos prezidentas A. Brazauskas ir A. Usonienės garbei surengs pietus.

Latvijos Seime A. Brazauskas minėjo derybas dėl jūros sienos

Vilnius, gegužės 6 d. (Elta) – Pirmadienį Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas su 15 asmenų delegacija pradėjo oficialių dviejų dienų vizitą Latvijoje.

Po susitikimo su Latvijos prezidentu Guntis Ulmanis prezidentas Algirdas Brazauskas pasakė kalbą Latvijos Seime. Jis pabrėžė, kad „nors Latvija ir Lietuva pasirinko skirtingus kelių problemų sprendimo būdus, tačiau pagrindiniai orientyrai lieka tie patys: demokratija, pagarba žmogaus teisėms, teisės viršenybė, rinkos ekonomika“.

„Per trumpą laiką paklojome politinio ir teisinio bendradarbiavimo pamatus“, kalbėjo prezidentas, bet apgailestavo,

kad iki šiol nepavyksta susitarti dėl jūros sienos. „Nejaugi naftos dėmė ilgam įsigraus į mūsų santykius?“ – klausė jis.

Lietuvos delegacija, besideranti dėl jūros sienos nustatymo, gavo nurodymą dirbti konstruktyviai, ieškoti abiem pusėms priimtino kompromiso, sakė Lietuvos prezidentas.

Prezidentas Brazauskas taip pat susitiko su Latvijos Seimo pirmininke, ministru pirmininku, Rygos miesto meru.

Antradienį Algirdas Brazauskas bei delegacijos nariai Rygoje aplankė lietuvių mokyklą, dalyvavo Lietuvos ambasados pamatų įdedimo ceremonijoje, susitiko su Latvijos lietuvių visuomenės nariais.

Prasidėjo Lietuvos ir Latvijos derybų sesija

Vilnius, gegužės 6 d. (Elta) – Lietuvos derybų su Latvija delegacija kelia nerimą tai, kad, nepaisydama duoto žodžio, kaimyninė šalis savo Seimo komitete jau pradėjo svarstyti ir ketina pateikti ratifikuoti sutarties su AMOCO bei OPAB bendrovėmis projektą, pareiškė Lietuvos delegacijos nariai prieš išvykdam į Rygą. Ten pirmadienį prasidėjo eilinis Lietuvos ir Latvijos derybininkų susitikimas.

Kaip žinoma, minėtąją sutartį su JAV kompanija AMOCO ir Švedijos firma OPAB Latvijos vyriausybė pasirašė pernai, tuo sukeldama konfliktą, kuris paskatino laikinai nutraukti maždaug dvejus metus trukusias derybas su Lietuva dėl jūros sienos. Remiantis šiuo dokumentu, Latvija drauge su minėtomis kompanijomis ketina naudotis naftos telkiniais, esančiais iki šiol nė vienas iš valstybių nepriskirtose Baltijos jūros dugno dalyje.

Šia sutartimi pažeisti iki tol sudaryti tarpvalstybiniai susitarimai bei derybų protokolai ir

memorandumas, kurį Maišiagaloje praėjusią vasarą pasirašė abiejų šalių prezidentai ir premjerai. Po ilgų ginčų ir nesutarimų šis memorandumas buvo paskelbtas negaliojančiu, o Latvijos diplomatai pažadėjo neratifikuoti sutarties su Vakarų naftos bendrovėmis iki tol, kai bus nustatytos jūros sienos ribos.

Lietuvos ir Rusijos premjerai aptarė ekonominius ryšius

Vilnius, gegužės 4 d. (AGEP) – Šeštadienį Visby, Švedijoje, susitikę Lietuvos ir Rusijos premjerai Mindaugas Stankevičius ir Viktor Černomyrdin daugiausia dėmesio skyrė dvišaliams ūkiniams santykiams. Kaip korespondentas sužinojo vyriausybiniame spaudo centre Visby, Lietuvos ir Rusijos premjerai kalbėjo apie būtiną pasirašyti kelias sutartis.

V. Černomyrdin išsakė nuomonę, kad Rusijai nebūtina statyti naujų naftos terminalus Sankt Peterburge ir Karaliau-

Balandžio 26 d. Vilniuje, minint Černobylio avarijos dešimtmetį, Lietuvos Žalieji, jų klubai bei grupės iš Klaipėdos, Kauno, Vilniaus, Šiaulių ir Šilutės, surengė teatralizuotą eiseną iš Lukiškių aikštės Gedimino prospektu į Vyriausybės rūmus. Čia buvo išstatyti nuotraukos, vaizduojančios Černobylio katastrofos padarinius. Ši demonstracija, anot Žaliųjų Judėjimo pirmininko L. Vainiaus, – didelės antibranduolines kampanijos pradžia, norint priminti Lietuvai ir pasauliui, kad atominė energija nėra saugi. Vakare Arkikatedroje buvo Mišios už Černobylio aukas ir po to Nerimi buvo plukdomos žvakutės.

Nuotr. P. Lileikio „Lietuvos ryte“

Elektros energijos kainos šiomet nekils

Vilnius, gegužės 2 d. (AGEP) – Elektros energijos kainos gyventojams šiais metais nedidės, nebus šiemet įvestas ir dvikainis – galios ir energijos sunaudojimo – tarifas, pareiškė energetikos ministras Saulius Kutas ketvirtadienį Energetikos ministerijoje įvykusiame susitikime su Lietuvos profesinių sąjungų tarybos igaliotaisiais nariais. Jame išsakytos pozicijos dėl energijos kainų didinimo, kompensacijų už energijos išteklių ir gyventojų socialinę apsaugą.

Susitikime dalyvavo socialinės apsaugos ir darbo ministras Mindaugas Mikaila bei Energetikos ministerijos reguliavimo sferos įmonių vadovai.

Profesinių sąjungų atstovai balandžio mėnesį sostinėje surengtoje akcijoje ryžtingai stojo prieš energijos tarifų padidinimą, prieš tolesnį energetikos kainų augimą, reikalavo spresti atlyginimų, pensijų, stipendijų ir pašalpų kompensavimo klausimus. Jie ragino sparčiau pertvarkyti energetikos ūkį ir jo valdymą, pareikalausiti iš energetikos objektų vadovų asmeniškos atsakomybės. Pasak jų, energetikai turėtų pakeisti energetinių išteklių pirkimo tvarką: atsakyti tarpininkų paslaugų, daugiausia kuro įsigyti vasarą, kai jo sezoninės kainos yra mažiausios.

Energetikos ministras Saulius Kutas pažymėjo, kad vidaus rezervai mažinti elektros ir šilumos energijos savikainą yra labai nedideli. Iš esmės beveik visas kuras jau dabar nuperkamas gerokai pigiau, negu Roter-

damo biržoje. Jo nuomone, nustatyti technškai ir ekonomiškai pagrįstus tarifus yra tiesiog būtina, žinoma, kartu numatant ir atitinkamą patobulintą kompensavimo už energiją sistemą.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras Mindaugas Mikaila mano, kad likviduoti įsiskolinimus už elektros ir šilumos energiją iš gyventojų galetų padėti sutartį su savivaldybėmis sudarymas. Tuomet varotojams padengti skolas būtų lengviau: jie išmokėtų jas dalimis, per ilgesnį laikotarpį.

Kaip sakė akcinės bendrovės „Lietuvos energija“ generalinis

direktorius Rimvydas Rukšėnas, šie klausimai jau yra ne energetiku, bet valstybės problema. Valstybė šiuo metu yra skolinga bendrovei milžiniškas sumas, todėl įmonė Lietuvos Energija negali laiku atsiskaičiuoti su pirminių išteklių tiekėjais, turi didelių sunkumų įsigyjant kurą.

Lietuvos profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkas Algirdas Sysas korespondentui sakė, kad pokalbis Energetikos ministerijoje buvo naudingas ir, jo nuomone, sprendžiant tokius Lietuvos gyventojams aktualius klausimus, kaip energijos išteklių kainos ir kompensacijos už juos, reikėtų glaudžiau bendradarbiauti vyriausybei, darbdaviams, profsąjungoms.

Gegužės 7-oji – Spaudos atgavimo kalbos ir knygos diena

Vilnius, gegužės 6 d. (AGEP) – Antradienį Lietuvos Žurnalistų Sąjungoje rengiamas Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienos minėjimas. Jame tradiciškai bus pagerbti kasmetinės Lietuvos žurnalistų sąjungos Vinco Kudirkos premijos, kitų žurnalistikos apdovanojimų laureatai.

1995 metų Vinco Kudirkos premija po mirties paskirta fotomenininkui ir žurnalistui Marijonui Baranauskui už foto-publicistiką. Antroji Vinco Kudirkos premija atiteko Jungtinės Amerikos Valstijoje gyvenančiam išėjusios publicistui Broniui Railai. Apdovanojimu įvertintas jo svarus indėlis į Lietuvos žurnalistikos istoriją ir knyga „Rašalo ašaros“.

Vinco Kudirkos premijos skiriamos Lietuvos Žurnalistų Sąjungos prezidiumo sprendimu. Šie apdovanojimai teikiami jau ketvirtąjį kartą. Ankstesnių metų Vinco Kudirkos premijų laureatai yra tapytojas Arvydas Juozaitis, Česlovas Kudaba (po mirties) ir Laimonas Tapinas.

Minėjime taip pat bus įteiktos „Fotožurnalistikos-95“ ir kitų konkursų premijos.

Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena minima tai, kad

– Četėnų vadas Z. Jandarbi-jev sekmadienį atmetė B. Jelcino trisalių taikos derybų pasiūlymą, dalyvaujant ir Maskvos statytinėms Četėnijos valdžios atstovams. Jie tegalėtų dalyvauti Maskvos delegacijoje.

prieš 92 metus, 1904 m. gegužės 7 d. buvo panaikintas 39 metus trukęs caro draudimas leisti lietuviškas knygas lotynišku šriftu. Šventės proga sveikinimą šalies žurnalistams išplatino Lietuvos Žurnalistų Sąjungos prezidentas. Jame rašoma: „Prieš 92 metus V. Kudirkos „Varpo“ garsai ir mūsų tautos balsas pagaliau privertė Rusijos carą grąžinti mums brangiausią vertybę – gimtąją kalbą, spausdintą žodį.“

Siūloma Seimo komisija verslininko S. Čiapo nužudymui tirti

Vilnius, gegužės 6 d. (AGEP) – Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) frakcija Seime siūlo sudaryti Seimo komisiją verslininko Sigito Čiapo nužudymui ištirti. Frakcijos narys Vidmantas Žiemelis pirmadienį spaudos konferencijoje sakė, kad tokia komisija galėtų ištirti, kodėl policija neapsaugojo pagrindinio liudininko „Daktarų“ grupuotės byloje, ir išsiaiškinti, kaip kuriuos nusikaltimo pasaulio ryšius su policija. V. Žiemelio nuomone, per daug informacijos spaudai apie bylos tyrimą suteikė ir prokuratūra.

Tačiau tokios komisijos sudar-

ymo projektas neįtrauktas į konservatorių formuojamą ketvirtadienio popietinio posėdžio darbotvarkę. Konservatoriai ketina jį pasiūlyti vėliau, jeigu, pasak V. Žiemelio, to padaryti „šių svaite nesuvispr LDDP“.

– Četėnai sekmadienį nušovė jau penktą rusų karinį lėktuvą, nuo karo pradžios 1994 metais. Abu jo pilotai žuvo.

Dūmos vicepirmininkas reiškia teritorines pretenzijas Lietuvai

Vilnius, gegužės 7 d. (AGEP) – Rusijos Valstybės Dūmos pirmininko pavaduotojo Sergej Baburin vadovaujama Rusijos Visaliaudinė Sąjunga pareiškė Rusijos pretenzijas į Klaipėdą. Gegužės 4 d. pareiškime tvirtinama, kad Klaipėdos kraštas priklausio Rusijai pagal 1945 m. Potsdamo konferenciją.

Teigiama, kad Klaipėdos kraštas istoriškai priklausė Prūsijai, kuri po Antrojo Pasaulinio karo atiteko Rusijai, o Sovietų Sąjungos vyriausybės sprendimu Klaipėda perduota „administraciniam Lietuvos SSR valdymui“.

Pareiškime pabrėžiama, kad Lietuvai nepripažįstant Lietuvos istojimo į Sovietų Sąjungą 1940 m., „pagal oficialią dabartinę logiką Lietuvos Respublika neturi jokių juridinių teisių į Sovietų Sąjungai - Rusijai pagal Potsdamo konferenciją atitekusią teritoriją“.

Dūmos vicepirmininko pasirašytame pareiškime teigiama, kad dabartinė Rusijos ir Lietuvos siena atitinka administracinę sieną tarp sovietų Rusijos ir sovietų Lietuvos ir yra laikina, galiojanti tik pasirašant sutartį dėl valstybinės sienos.

Rusijos Visaliaudinė Sąjunga ragina Rusijos prezidentą ir Federalinį susirinkimą sudaryti valstybinę komisiją „dalis Rusijos teritorijos perdavimo Lietuvai“ aplinkybėmis ištirti, o iki to laiko prezidentui ir vyriausybei siūloma „susilaikyti nuo Valstybės sienos sutarties su Lietuva pasirašymo“.

Lietuva pareiškė protestą dėl Rusijos Dūmos deputatų pasisakymų

Vilnius, balandžio 30 d. (AGEP) – Lietuvos užsienio reikalų ministerija įteikė notą Rusijos ambasadai Lietuvoje. Joje atkreipiamas dėmesys į pastaruoju metu kai kurių Rusijos politikų, tarp jų Dūmos deputatų V. Žirinovskij ir A. Nevzorov nedraugiškų pasisakymų Lietuvos atžvilgiu.

Rusijos Dūmos deputatas ir televizijos žurnalistas A. Nevzorov, pagarsėjęs savo iškreiptais pranešimais apie 1991 m. įvykius Lietuvoje, prieš savaitę pareiškė apie Rusijos ketinimus „su-

S. Baburino pareiškime klaidingai tvirtinama, kad šių sutartį numatoma pasirašyti gegužės viduryje per Lietuvos prezidento Algirdo Brazauskos vizitą į Maskvą. Lietuvos Prezidentūroje patvirtinta, kad artimiausiu metu Lietuvos vadovas į Maskvą vykti neketina.

Lietuvos ir Rusijos Karaliaučiaus srities siena iki šiol nėra nustatyta, ir balandžio mėnesį vykusios eilinės derybų sesijos metu nepavyko susitarti dėl sienos nustatymo principų. Rusijos atstovai tebesiūlo pripažinti galiojančią sovietmečio administracinę liniją tarp Lietuvos ir Rusijos respublikų ir tokiu atveju Lietuva netektų teisių į dabar Lietuvos žuvininkystės ūkių naudojamus Vištyčio ežero vandenis ir jo išteklius.

Lietuva siūlo sieną brėžti taip, kad ežero tektų abiem šalims, ir tokią poziciją Rusija buvo priėmusi derybų pradžioje prieš porą metų, tačiau vėliau ją pakeitė. Panašūs nesutarimai abiejų šalių pozicijas skiria ir dėl sienos Nemunu. Skirtingai įsivaizduojant jo laisvalaikį, nesutariama, kokia upės dalis turi priklausyti vienai ir kitai šaliai. Šalys taip pat nesutaria dėl sienos Kuršių mariose ir Baltijos jūroje.

Kitą derybų sesiją numatyta surengti Vilniuje gegužės arba birželio mėnesį. Deryboms vadovauja Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Rimantas Šidlauskas ir buvęs Rusijos ambasadorius Vienoje Valerij Popov.

dar didesnėmis aukomis“ susigrąžinti Baltijos šalis. Po poros dienų kitas Dūmos deputatas, Rusijos Liberalų demokratų vadovas Vladimir Žirinovskij pareiškė apie ketinimus „likviduoti“ Baltijos šalis, kai tik jis taps prezidentu.

Panašiai šiomis dienomis apie Baltijos valstybes kalbėjo ir Rusijos prezidento rinkimų kampanijoje pirmaujantis komunistų vadovas Gennadij Ziuganov. Jis teigė, kad Baltijos šalių ekonominė pažanga pagrįsta paraziškiu Rusijos žaliavų išteklių naudojimu ir baigsis į valdžią Rusijoje atėjus komunistams.

„Kazkuris mūsų politikų sakė, kad į Pabaltijį reikia įvesti tankus. Jokių tankų nereikia. Pakanka nustatyti pasaulines kainas Pabaltijui tiekiamiems energetikos ištekliams, žaliavai – ir šių šalių valdžia tuojau pat susimąstys apie savo politiką“, įsitikinęs komunistų vadovas. Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos notoje pažymi, kad tokie pasisakymai negali neturėti įtakos Lietuvos ir Rusijos santykiams bei konstruktyviam abiejų šalių dialogui.

KALENDORIUS

Gegužės 8 d.: Viktoras, Mykolas, Audrė, Džiugas, Mindaugas. 1551 m. mirė Barbora Radvilaitė.

Gegužės 9 d.: Edita, Beatas, Grigalius, Austė, Butautas. 1945 m. nacių vadovaujama Vokietija kapituliuoja sąjungininkams.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

Geriausieji linkėjimai Mamytėms

Nuosirdžiausi sveikinimai Motinos dienos proga sesėms vadovėms, skautių mamytėms ir visoms Motinoms-skautiškos veiklos rėmėjoms bei talkininkėms.

Motina – daugiareikšmis žodis, tai – auklė, žmona, šeimininkė, draugė, slaugė, mokytoja ir skautė šeimoje. Tuo pačiu ji – šviesa, šypsena ir saulė savo vaikams, ugdati juos lietuviškoje ir skautiškoje dvasioje.

Jūsų vertingas ir dėkingas darbas teatneša Jums daug džiaugsmo ir laimės ateityje.

Geriausieji skautiški linkėjimai!

v.s. Birutė Banaitienė
Vyriausioji Skautininkė ir
LSS Seserijos Vadija

Darbščiosios „Kernavės“ tunto Čikagoje „Verpstės“ – skautės, vadovės, mamytės.

IŠ LAIŠKO MOTINAI

Pirmosios dvi žvaigždės, sužibusios mano mažam pasaulėly, buvo Tavo akys, pirmoji švelniausia muzika – Tavo balsas.

Pirmosios rankos, kurios mane vystė, glaudė ir prilaikė pirmuosiuose žingsniuose, buvo Tavo; pirmoji saulutė, džiovinusi ašarų rasele, – Tavo šypsena.

O vėliau – pirmieji žodžiai, pirmosios knygelės ir pirmasis išsiskyrimas, kai nuvedei į mokyklą. Ach, kaip daužėsi nerimo pilna širdelė ir kaip nurimo, kai pamačiau Tave, laukiančią prie mokyklos durų. O, kokie pasakiškai balti buvo žolės dobilėliai pakely į namus, kokios links-

mos bėgiojančios raudonos skruzdėlės tarp įplysusio šaligatvio cemento, kokie dailūs, išsiprausę akmenėliai...

Tavo namai, Mamyt, buvo visada pilni saulės ir sodelis – pilnas vaivorykščių. Tu buvai visur ir su Tavim būdavo taip gera, ramu ir jauku.

Brangi Mamule! Ar tu išsiesi amžinuose Dievo soduose, ar kenti, prirakinta prie lovos karčios ligos, o ar dar skubi mus nuvežti į mokyklą, sueiga, ar kilnoji pietų lėkštes nuo stalo, visada širdy Tau tyliai sakau: „Ačiū, Mama...“

Telaimina Tave Viešpats.

Dukra
Sesė Irena B. K.

AUSTRALIJA

„DŽIUGO“ TUNTO STOVYKLA

„Džiugo“ tunto „Baltija“ stovykloje, tarp sausio 1-mos ir 7-tos d., stovyklavome 53 skautai, es 6 tėveliai/padėjėjai. „Tretoops“ skautų stovyklavietė (įrengta gražioje „Macedon Ranges“ kalnų papėdėje) priderinta jauniems bei patyrusiems skautavimui ir patogi ne-skautams.

Dvi pirmąsias dienas lijo, bet tas mūsų neatbaidė – sušlapę džiovinamė aprangą prie laužo, o skiltis pavadinomus vandens gyvūnų vardais.

Programa susidėjo iš skautamokslio, lietuvių kalbos pamokų, dainų ir giesmių mokymosi, įvairių rankdarbių, sportavimo, žaidimų – dienos ir nakties metu. Vyresnieji amžiumi mokėmės naudoti įrankius metalo apdirbimui ir kuro paruošimui.

Mūsų dvasios vadovas v.s. fil. kun. dr. P. Daukyns paruošė religinę programą ir po pamaldų (miške įrengtoje lauko koplyčioje) dalyvavusius gausiai apdovanojo šokoladais.

Prityrę skautai, es meistriškai pastatė stovyklos vartus. Kiekvienas padirbome po kryžių ar kryželį, kurie šalia stovyklos vėliavų priminė mums Kryžių kalną Lietuvoje. Malonu, kad vietinis stovyklos sargas tuo buvo labai sujaudintas ir pats atnešė gražų kryželį, taip pat lankė mūsų laužus ir buvo sužavėtas gražių dainavimu.

Gabrielius Žemkalnis aplanke su jdomia paskaita apie Lietuvą, s.v. Jurgis Meiliūnas su pamoka-paskaita apie vadovavimą ir jo supratimą. Tuntininkas papasakojo apie lietuvišką skautavimą nuo pradžios ligi šių dienų.

Išsklavome visi, atskirais vienetais ir kartu. 15 m. (ir vyresni) 21 skautai, es sėkmingai atliko 24 val. iškylą po miškingas – kalnuotas apylin-

kes, nešdamiesi visą šiam žygiui tinkamą mantą.

Laužai buvo gerai paruošti su įdomiais pasirodymais, garsiais šūkiiais, skambiomis dainomis – pritariant akordeonui ir gitarai.

Įvairias skautiškas specialybes įsigijo 20 skautų, čiū. Jaun. skautiū įžodį davė Milvydaitė Kristutė, Jaun. skautiū – Vaitkus Mantas, Skautiū: Milvydaitė Danilė ir Rutkauskaitė Jėssica. Prityrusių skautiū: Jokubaitis Linas, Firinauskas Adam, Strunga Rimas ir Brazaitis Vytas.

Be tėvų, padėjėjų stovyklos ruošia, tunto vadovybei būtų per sunki – taigi didelė padėka virtuvės vedėjai B. Kviecinskienei ir jos padėjėjoms D. Didžienei, L. Kozlovskienei ir J. Lukaitienei.

Ačiū Daliai Didžienei už lietuvių kalbos pamokų pravedimą, Giračiui Kymantui ir Algijui Klimui už savo laiko ir jėgų paaukojimą visokiuose prieš ir stovyklos metu darbuose.

Žinoma, be vadovų sumanumo, darbštumo ir kantrumo stovyklavimas būtų neįdomus ir nevertingas. Esame visi dėkingi ps. Onai Prašmutienei, ištvėringai ir sumaniai prižiūrint jaun. skautes ir skautus, s.v. Rimui Skeiviui už skautiū ir skautiū ir s.v. Juozui Lukačiui už prit. skautiū vadovavimą. Ačiū ps. Birutei Kymantienei ir v.s. Rasai Statkuvieniui už visokeriopą pagalbą. Adjutantės pareigas pavyzdinčiai vedė vyr. skautė Daina Didžytė. Stovyklos viršininkas buvo s. Povilas Kviecinskas.

Ant paskutinio laužo liepsnų paaugojome savo rankų darbo Kryžius – pritariant „Lietuva brangi“ ir „Ateina naktis“.

s. Povilas Kviecinskas
„Tėviškes aidai“
1996.1.30d.

ČIKAGOS SKAUTŲ IR SKAUCIŲ 1996 M. „ŽVAIGŽDYNO“ STOVYKLOS INFORMACIJA

1996 m. vasaros stovykla liepos 17-27 d. vyks Rako stovyklavietėje, Custer, Michigan.

Registracija:
Asmeniškai atliekama: PLC Lemonte ir Jaunimo centre, Čikagoje, š.m. gegužės 18 d. tuoj po pamokų liutuanistinėse mokyklose. **Paštu:** užpildytos anketos ir čekiai (Lithuanian Scouts Association) siunčiami: Rūta Koncius, 1306 Acorn, Lemont, IL 60439. Tel. 708-257-1315.

Pastabos: registruojantis po 1996 m. birželio 21 d. prie registracijos bus pridėtas papildomas 30 dol. mokestis už kiekvieną stovyklavietę ir negarantuojama vieta autobuse.

Užsiregistravus, bet dėl kurios priežasties negalint vykti stovyklon, mokestio pinigai bus grąžinami, išskyrus 30 dol. registracijos mokestis.

Visos registracijos anketos privalo būti pilnai užpildytos (ir pasirašytos) ir įteikiamos kartu su pilnu mokestiū.

STOVYKLOS IR AUTOBUSO MOKESČIAI ŠEIMAI

Mokestis už 1 dieną:
1 asmuo – 25 dol.
2 asmenys – 40 dol.
3 asmenys – 50 dol.
4 asmenys – 55 dol.

Mokestis už pilną laiką:
1 asmuo – 250 dol.
2 asm. – 400 dol.
3 asm. – 500 dol.
4 asm. – 550 dol.

Jaunų šeimų pastovyklėje tėvai moka vieno arba dviejų stovyklavietiū šeimoms mokestiū; vaikai moka 5 dol. į dieną, arba 50 dol. už pilną laiką.

Daugia vaikams šeimoms Lietuvoje remti lešų telkėjos Omahoje, po jų visuomenei suruoštų pietų. Antra iš kair. stovi vs Laima Antanienė. Pirmą iš dešinės sėdi vs Gražina Reskevičienė, nepaistancios gerų darbėlių organizatorės. Tarp moterų svečias iš Lietuvos kun. Leonardas Jagminas.

Autobuso mokestis – 50 dol. asmeniui (į vieną, ar abi puses).

Mokesčiai privalo būti pilnai sumokėti registracijos laikotarpyje.

Stovyklos lankymo šimet nebus dėl trumpo stovyklavimo laikotarpio ir tvarkos išlaikymo. (Tai liečia tėvelius ir svečius). Ši tvarka galios be išimčių.

Su klausimais kreiptis į:
„Aušros Vartai“, „Kernavė“ – s. Dalia Trakienė, tel. (708) 598-5827

„Nerija“ – j.s. Vilgaile Lendraitienė, tel. (708) 388-2041
„Lituanica“ – ps. Ramutį Račiūnā, tel. (708) 839-5734

Jaunų šeimų past. – Laima Bacevičienė, tel. (708) 614-9292

1996 METŲ STOVYKLOS

Birželio 7-9 d. – Čikagos skautiū ir skautiū savaitgalio stovykla – Jamboree.

Liepos 31 – rugpjūčio 11 d. – Ramiojo vandenyno rajono stovykla „Big Bear“, California.

Rugpjūčio 4-17 d. – Toronto skautiū ir skautiū stovykla „Romuvos“ stovyklavietėje, Kanadoje.

Rugpjūčio 11-18 d. – Atlanto rajono stovykla „Camp Resolute“, Bolton, Massachusetts.

Birželio 15-22 d. – Detroito skautiū stovykla Dainavoje, Manchester, Michigan.

Liepos 10-17 d. – „Gintaro“ ir „Ažuolo“ vadovų, iū lavinimo mokykla – stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, Michigan.

Liepos 17-27 d. – Čikagos skautiū ir skautiū stovykla, Custer, Michigan.

OMAHOS SKAUCIŲ GERIEJI DARBELIAI

Lietuvių Omahoje nedaug, bet ju tarpe yra kelios energingos skautininkės, judinančios visą vietos lietuvišką gyvenimą. Susibūre į skautiū ir skautiū LSS „Neries“ – „V. Kudirkos“ vietininkija, judina visą lietuvių telkinį, rūpinasi visuomene ir kt. veikla, lietuviška parapija, sistemingai ir nuolatiniū remia net 31-ą neturtingą daugia-vaikę šeimą Lietuvoje.

Skautininkės Laima Antanienė ir Gražina Reskevičienė, vykdamos į Čikagā, į „Jūratės ir Kastycio“ operā, atvežė visą sunkvežimį – 56 siuntinius paruoštus siuntimui ju remiamoms šeimoms Lietuvoje. Jos tai daro du-trys kartus per metus. Jos ne tik remia, bet yra ir labai gerai susipažinusios su „savo“ šeimomis, su jomis susirašinėja, vasarā nuvykusios į Lietuvā jas aplanko, todėl labai gerai žino kam ir ko labiausiai reikia.

Birutė Jasaitienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaittyto adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams	¼ metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:	\$110.00	\$60.00	\$40.00
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvā (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausioji redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Ignas Budrys
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos, gavus prašymā kā nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsniū nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopijā.

„Tauro takas“ Rako stovyklavietėje.

Rugpjūčio 12-19 d. – Montrealio skautiū ir skautiū stovykla „Baltijos“ stovyklavietėje.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St., Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3v.p.p. - 7v.v., antr. 12:30-3v.p.p. trečd. uždaryta, ketv. 1-3v.p.p. penktid. ir šešt. 9v.v. - 12v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-9999 arba (312) 498-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS IR ŽAIZDAS IR ISSIPLETASIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-9101
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: 708-652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 v. p. p. - 7 v. v.
Išskyrus trečd.: šešt. 12 - 4 v. p. p.

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyt. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už priemamą kainā. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėti angliskai) tel. 708-422-8290

SURENDER LAL, MD
Specialybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6084 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-884-4155
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60652

VIDAS T. NOREIKA, D.D.S.
Dantų Gydytojas
ŠIAUR. VAK. INDIANOJE
su Charles E. Bond, D.D.S.
209 S. Calumet Rd.
Chesterton, IN 46304
Kab. (219) 928-1632
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-565-2802
Pirmd. 9 v. v. - 7 v. v., antrd., trečd. ir penktid. 9 v. v. - 3 v. p. p., ketv. 10 v. v. - 7 v. v. Šešt. ir kt. dienomis reikalingas sustarimas. **Pirma „Medicare Assignment“.** Sumokama po vizito

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGADAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4988
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p. Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 312-778-2880
Namų tel. 708-448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville IL 60563
Tel. 708-827-0090
Valandos pagal susitarimą

REMTI TUOS, KUR UŽ LAISVĘ KOVOJO

Pokalbis su Lietuvos partizanų globos fondo pirmininku inž. Leonu Maskaliūnu

— Jau daugeliui yra žinoma, kad prie Lietuvių bendruomenės socialinių reikalų skyriaus, vadovaujamo Birutės Jasaitienės, yra įkurtas Lietuvos partizanų globos fondas ir jūs esate šio fondo pirmininkas. Norėtu-me, kad atsakytumėte į keletą klausimų.

— Kas paskatino įkurti LPG fondą?

— Po atvykimo partizanų grupės „Silas“ dainininkų į Čikagą ir Antaninai Garmutė nupasakojus partizanų kančias, keliolika asmenų kreipėsi į Socialinio skyriaus vedėją Birutę Jasaitienę ir „Silo“ koncertų vadovę Marytę Remienę, klausdami, kaip galima padėti likusiems gyviems partizanams ir kur siųsti aukas, kad jos patektų reikalingiems asmenims. B. Jasaitienė ir M. Remienė, pasikvietusios dar kelis kitus asmenis ir pasitarusios, įsteigė Lietuvos partizanų globos fondą sutrumpintai LPGF.

— Kaip informuojate visuomenę apie šio fondo veiklą ir kur aukotojai gali siųsti aukas?

— Išsiuntėm daugiau kaip 4,000 laišku pagal gautos adresus, išdėstant fondo tikslus. Į voka įdėjome atsiskaitymą ir voka su adresu, nurodant kur siųsti. Aukos siunčiamos tiesiogiai į „Standard Federal Bank“ — c/o L.P.G. Fund, Account 663777, 4192 So. Archer Av., Chicago, IL 60632-9985. Aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių.

— Kaip atsiliepiate visuome-nė į išsiųstus laiškus? Ar

aukotojai yra skelbiami?

— Visuomenė labai greitai reagavo. Aukos yra siunčiamos nurodytu adresu. Taupumo sumetimais pavieniams aukotojams nesiunčiame pakvitavimų, bet aukotojus skelbiame „Draugo“ dienraštyje, susidariusi didesniai aukotojų skaičiui.

— Kaip gautas aukas ma-note išdalinti ir kas jas gaus ir kokiomis sumomis?

— Visos gautos aukos yra persiunčiamos į Lietuvą Lietuvos Laisvės kovų sąjungos valdybai (LLK.S.). Ši valdyba lėšas dalina pagal sąrašus. Kiekvienas partizanas užpildo anketą, nurodant laiką ir vietą, kur partizanas davė priesaiką, kokiuose mūšiuose dalyvavo, kurioje vietoje buvo kankinamas, kada suimtas, išduotas, sužeistas ir kiek metų išbuvo Sibiro lageriuose. Anketoje nurodomas ekonominis pajėgumas, amžius, šeimos dydis ir sveikatos stovis. Prie šios anketoje taip pat pridėdama partizano (-ės) nuotrauka ir parašas.

LPG fondas yra užsibrėžęs kiekvienam partizanui surinkti po 200 dol. Ši pašalpa numatoma išdalinti dalimis — kas 4 mėn. po 50 dol. Ateities šalpa ir jos dydis priklausys nuo gautamų aukų ir bus skiriama tik tiems, kuriems yra tikrai reikalinga. Yra atvejų, kai partizanui mirus, šeima negali užmokėti už laidotuves. Tokiu atveju šeimai duodama 200 dol. aika.

— Neseniai grįžote iš Lietuvos. Kokiais tikslais ten vykoite ir ką nuveikėte?

— Lietuva vykau sutvarkyti

mano paties įvairių reikalų ir pasimatyti su giminėmis. Tą progą perdaviau pinigų partizanų vadovybei ir apsvaistėme geriausius būdus pašalpų paskirstymui. Susitikau su LLKS pirmininku Jonu Česoniui ir jo valdybos nariais pasitarimuose apsvaistėme atsiskaitomybės knygų vedimą, prašanciojo pašalpą gauti patikrinimą, kad pašalpos būtų teikiamos labiausiai reikalingiems.

Teko nakvoti pas du partizanus. Išsikalbėjus su jais, patyriau, kokias kančias išken-tėjo kalemuose, o vėliau Sibiro vargų stovyklose. Grįžo į Lietuvą be sveikatos, turto ir buvo laikomi kaip niekam nereikalingi, išjuokiami, stumdami iš vienos vietovės į kitą. Komunistinė valdžia grįžusiems darė įvairius sunkumus, kad jie nustoje vilties, grįžtų į Rusiją. Klausantis šių išgyvenimų darosi gaudu ir kartu apmaudu, kad ir dabartinė Lietuvos vyriausybė juos skriaudžia.

— Ar partizanai gauna pa-ramą iš kitų organizacijų ir Lietuvos vyriausybės?

— Išsikalbėjus patyriau, kad LPG fondas yra vienintelė organizacija, užsibrėžusi šelpiti partizanus ir priklausančius LLK sąjungai. Valstybė duoda mėsinių mažytę pensiją, iš kurios neįmanoma pragyventi. Vienas kitas gauna pašalpą iš savo giminėjų ar geradarių. BALFAS retkarčiais paremia rūbais, bet su rūbų ar kitų gėrybių išdalinimu LPG fondas nieko bendro neturi. Gal yra ir kitų organizacijų, kurios remia grįžusius tremtinius, bet su jomis neteko susidurti.

— Kiek yra likę gyvų partizanų, koks jų sveikatos stovis ir jų amžius.

— Pradžioje buvo registruota apie 200 partizanų (-nių). Dabar šis skaičius pakilo iki 400. Kodėl atsirado daugiau, gal

kam nors kils klausimas? Lietuvos partizanai gyvena įvairiose vietovėse. Susižinojimas yra labai lėtas. Kiti gyvena pamiskėse arba buvusių sribų, kurie grasina namų sudeginimu ar pakenkti kitokiais veiksmais, vietovėse. Yra asmenų, kurie turi materialinių išskaičiavimų, tačiau, reikia pabrėžti, kad PLG fondas remia tik tikrai reikalingus pašalpos partizanams (-es) ir tik per Lietuvos Laisvės ir kovų sąjungą, jeigu jie yra užpildę anketas ir pridėję savo nuotrauką.

Partizanų amžiaus vidurkis yra 70-80 metų. Išskentėjus baigę trejus metus Vilniaus miesto taryba buvo nusprendusi paminklą statyti Katedros aikštės gale, dabartinio gelync vietoje. Taip pageidauja ir paminklo autorius Vytautas Kašuba. Skulptorius apgalvotai skyrė šią vietą paminklui, norėdamas „ne papuosti aikštę ar kokią kryžkelę, o paženklinoti vietovę, kurioje įvyko mūsų tautai reikšmingas istorinis momentas“.

Nepaisant to, paminklo maketas per šiuos metus buvo kilnojamas po žemutinės pilies teritoriją. Tačiau, pasak Beatricės Kleizaitės-Vasarės, kuri yra kunigaikščio Gedimino paminklo fondo vadovė, absur-diškiausias dalykas atsitiko dabar. Paminklą didžiam Lietuvos kunigaikščiui Gedimui siūloma statyti aikštėje priešais vyriausybės rūmus. Il-gus metus šioje vietoje stovėjo paminklas generolui Černia-chovskui.

— Ar aukotojas gali pasi-rinkti partizaną ir juos asmeniškai remti?

— Aukotojams, paauko-jusiems 200 dol. ar daugiau, yra išsiunčiamas padėkos laiškas su „išsūnyto ar įduktinto“ partizano užpildyta anketa ir fotografija. Pagal aukotojų pageidavimus, bandome skirti partizaną iš aukotojo norimos apylinkės ar miesto. Globotinas partizanas-partizanė yra rekomenduojami tik LLKS valdybos. Aukotoja supažindinus su partizanų, paliekame jų nuožūrui panaudoti rėmimo būdus. Lietuvos Laisvės kovų sąjūdžio valdyba seka, kad pašalpa gautas asmuo nebūtų šelpiamas dviejų ar daugiau aukotojų, nes aukos yra labai ribotos.

— Ar LPG fondas remia Lietuvos 1941 m. birželio 22-28 d. sukilėlių sąjungą ir jos dalyvius?

— Yra keliolika asmenų, sukilimo dalyvių, bet jie buvo įsijungę į partizanų eiles kovai su okupantu antrosios okupacijos metais. Jie gauna pašalpą per Lietuvos Laisvės kovų sąjūdžio valdybą.

— Ar ilgai manote remti partizanus?

— Remsime tol, kol laisvės kovotojus remia lietuviška visuomenė, kadangi tik iš surinktų aukų galima skirstyti pašalpas. Ateityje numatome dar kartą kreiptis laiškais į lietuvių, prašydami jų, kad nenustotų remę partizanų.

— Ačiū už suteiktą informaciją visuomenei. Tikimės, kad skaitytojai atkreips dėmesį į partizanų išskentėtas kančias dėl Lietuvos laisvės ir parems juos.

Kalbėjosi A. Pauzuolis

KUR STOVĖS PAMINKLAS GEDIMINUI?

Vis dar neaišku, kurioje Vilniaus vietoje bus pastatytas Vytauto Kašubos sukurtas paminklas Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Gediminui. Prieš trejus metus Vilniaus miesto taryba buvo nusprendusi paminklą statyti Katedros aikštės gale, dabartinio gelync vietoje. Taip pageidauja ir paminklo autorius Vytautas Kašuba. Skulptorius apgalvotai skyrė šią vietą paminklui, norėdamas „ne papuosti aikštę ar kokią kryžkelę, o paženklinoti vietovę, kurioje įvyko mūsų tautai reikšmingas istorinis momentas“.

LIETUVOS JAUNIEJI MUZIKANTAI AMERIKOJE

Įprasta gabių Mikalojaus Konstantino Čiurlionio menų gimnazijos mokinių priedermė — rengtis tarptautiniams konkursams bei laimėti ten prizines vietas bei diplomus. Dalis itin talentingų, darbščio moksleivių važiuoja mokytis, tobulintis ir studijuoti užsienio mokyklose. Per porą metų keletas gimnazistų pasimokė garsiaame Interlochen menų centre Ohio valstijoje. Iš šio centro galima patekti į rimtesnes studijas garsioje JAV aukštosios muzikos mokykloje. Interlochen menų centre mokesi pianistas Andrius Žlabys, šiuo metu ten tobulinasi smuikininkas Danielius Kaplūnas ir pianistė Ieva Jakubavičiūtė. Šiais metais Interlochen vyks Čiurlionio gimnazijos moksleiviai — violončelistas Edvardas Armonas ir fleitistas Albertas Stupakas.

Kovo pabaigoje į Vilnių buvo atvykę Interlochen menų centro atstovai. Jie pageidavo susipažinti su Čiurlionio menų gimnazija, kurioje išugdomi tokie talentingi, imlūs ir intelektualūs vaikai. Svečiams labai patiko puikūs gimnazijos choro

Danutė Bindokienė

Savi ir svetimi

Vienoje pasakoje kalbama apie karalaitę, tokią gražią, kad, kas tik ją pamatydavo, tuoj pamildavo... Beveik tą pat galime pasakyti apie Lietuvą: kas ją pažįsta, dažniausiai pamilsta ir negaili jėgų, laiko, dirbdamas jos labui, nepaisant, kad iš tikrųjų neturi nei molekules lietuviško kraujo.

Kiekvieną kartą, kai išgirstame apie kitataučius, besisten-giančius padėti mūsų tėvynei, apima nuostaba ir kyla klausimas: kodėl? Pati žmogaus prigimtis kažkaip įdiegusi norą siekti sau naudos, atlyginimo, pripažinimo ar bent padėkos už gerus darbus. Susitiktį pasiaukojimą, neieškantį atpildo, yra tikrai jaudinantis įvykis. Lietuva turėjo praeitį, turi ir dabar laimę patraukti į save tokius pasiaukojančius žmones. Atrodo, kad tie kitataučiai mato lietuvių tautoje daugiau vertybių, pro kurias mes patys dažnai nejučiomis praeiname.

Lietuva, be abejo, tokį gerųjų samariečių užnugarį visuomet turėjo, net ir tada, kai jos nuosavi vaikai meliau žavėjosi ir kaišėsi svetimomis plunksnomis. Tačiau ypač akivaizdžiai naujai nepriklausomą Lietuvą iš dvasinio bei materialinio skurdo iš kitų kraštų talkininkai pakėlė po 1918 m. Juk anuomet mūsų tėvynei, vos suvokusiai savo tautinę tapatybę, trūko vakarietiškos kultūros, mokslo bei kitų vertybių. Europos mokslininkai padėjo formuoti Lietuvos universitetų studentų mąstyseną, iš daugelio kraštų atvyko patarėjai, talkininkai ir jauna valstybė netrukus įsiriškavo į pažangiųjų Europos tautų tarpą. Iš tikrųjų tu talkininkų lojalumas, pagalba ir meilė nedideliame krašte prie Baltijos buvo didesnė, negu kai kurių jos pačios tautiečių, pasirinkusių tarnauti svetimiesiems. Jeigu kitataučiai Lietuvai atvežė brangų indėlį, tai nuo jų „neatsiliko“ ir nemažai lietuvių — savo jėgas atidavusių svetimiesiems kraštams, neretai tapusių savo tėvynės išdavikais, aršiais jos priešiniais.

Čia nereikia minėti nei kitataučių talkininkų, nei savųjų išdavikų pavardžių. Daug jų žino mūsų istorija, nemažai dar mena ir mūsų tautiečiai, tiek tėvyneje, tiek užsieniuose. Moderniame pasaulyje, ypač artėjant prie dvidešimt pirmojo

šimtmečio slenkčio, daug kas pasikeitė, bet žmonija dar nestokoja kilnių asmenybių, pasiryžusių dirbti ir aukotis, kad kitų gyvenimas būtų lengvesnis. Ir šiandien būtų sunku, o gal tiesiog neįmanoma, suskaičiuoti kilniaširdžius, kurie ryžtasi padėti penkių okupacijos dešimtmečių alintai lietuvių tautai. Kol mes patys svarstome, ar tikrai tėvynei įvertins užsienio lietuvių pagalbą, ar verta iš viso padėti, kai valdantieji partija tebedvelkia kančias metų raudonais pelesiais, kitataučiai altruistai nestato jokių sąlygų, neklausia skaudžių klausimų, į kuriuos atsakymų sunku rasti. Jie pasiraityto rankoves ir dirba. Visur, kur tik talkos reikia.

Čia nekalbama apie įvairias labdaros siuntas, paskolas, investicijas. Visa tai labai svarbu, bet dar svarbiau suteikti pagalbą okupacijos suluosintai žmogaus dvasiai, padėti jam eiti nauju, nelabai pažįstamu keliu į geresnį rytojį. O tą pagalbą teikia mokytojai per A.P.P.L.E. kursų; katalikų bendruomenės per vasaros stovyklas, jaunuosius ir suaugusius diegimą krikščionišką auklėjimą; je i Lietuvą veža gydytojai, stomatologai, žemės ūkio, pramonės, prekybos žinovai; vadybos, finansų, įvairių verslo šakų patarėjai, technikai. Lietuvio jau toks būdas — meliau paklausys svetimųjų, negu savųjų... Bet už Lietuvą kalba ne vien tie, kurie vietoje padeda žmonėms. Kalba ir užsienyje: daug, garsiai, įtikinančiai, tad jų žodžiai pasiekia tikslą.

Vienas toks, Lietuvai daug nusipelnęs amerikietis, buvo praėjusių sekmadienį Čikagoje pagerbtas „Gintaro žymeniu“. Tai dabartinis JAV ambasadorius Vilniuje James W. Swihart. Jis daug daugiau Lietuvai pasidarbavęs, negu daugelis lietuvių. Kaip ir dr. Paul Goble, kuris „Gintaro žymeniu“ buvo apdovanotas 1995 m., James Swihart deda nemažą pastangą, kad Lietuva būtų priimta į NATO, kad į jos nepriklausomybę nesikėsintų kaimynai, o kraštas išmokytų gerbti, vertinti ir laikytis demokratiškų principų.

Turint tokius šalininkus savo pusėje, lietuviams belieka tik didžiuliotis ir sekti jų pavyzdžiu.

vaikų balsai, kompetentingas vadovas.

Interlochen menų centro administratorių nustebo chorui diriguojantys vaikai. Pasak jų, vaikai tai atliko labai preciziš-

kai, ir jis suprato, kad atvyko kaip tik ten, kur reikia. Pasak administratoriaus, norėtusi bent po vieną Čiurlionio menų gimnazijos mokinį matyti Interlochen kiekvienais metais.

Vykstame į Manchester

Rugsėjo 9 d. ryte atsiseikiname su Wigsley stovykloje dar pasiliekančiais darbo laukiančiais panašaus likimo draugais. Mus nuveža į geležinkelio stotį. Ten didelis moterų klegesys, atrodo, lenkės ir ukrainietės. Nė vienos lietuvaitės. Traukiniui atėjus, visas moterų būrys susodinamas į rezervuotą keleivinį vagoną, į kurį ir mudu su Pranu patenkame. Kelionės metu pasikalbėti su moterimis veik neįmanoma. Mudu lenkiškai nemokame, o jos kitaip nekalba ar nemori kalbėti. Tik viena karts nuo karto mus užkalbina vokiškai, bet kai tik mes vienas antram pasakome kokį lietuvišką žodį, tai ji nusisuka į bendrakeleives ir vėl čiaukia „čiego pačiego“.

Manchesterį pasiekime anksti po pietų. Transporto vedėjas Praną ir mane pasiima iš moterų tarpo ir perduoda senyvo amžiaus žmogui. Kaip vėliau paaiškėjo, buvome atvykę į London Road (dabar vadinasi Piccadilly Station) geležinkelio stotį. Iš čia senukas mus nuveda iki autobuso, kuriuo važiuojame per Manchesterio miestą į užmiestį. Išlipę galiauk paeiname, kol dideliame sode, lyg parke, užtiknams pasislėpusi hostelį. Tai vieta vadinosi Pandleton.

Hostelyje nakvojame. Rytojaus rytą to paties vadovo nuvežami į tekstilės fabriką, kuriame buvome prieš šias savaites, kai atvykome darbo ieškoti. Tai Richard Haworth & Co. fabrikas. Atlikus raštinę reikalingus formalumus, senukas su mumis atsiseikina, palinki sėkmės ir išvyksta.

(Bus daugiau)

Ambasadorius Lietuvai James Swihart pagerbimo bankete gegužės 4 d. Balzoko lietuvių kultūros muziejuje, Čikagoje. Iš kairės: amb. James W. Swihart, prof. Vytautas Landsbergis ir Linas Kojelis. Amb. Swihart buvo įteiktas „Gintaro žymeniu“ iš JAV LB Krašto valdybos, o specialiu medaliu jam taip pat įteikė V. Landsbergis — abu žymenys už ambasadoriaus nenuilstamas pastangas padėti Lietuvai. Nuotr. Jono Kuprio

ARTIMOJI ANGLIJA

LEONAS VENCKUS

14

Paminėjus ūkininkui rūpimą klausimą, jis kviečia stoti darbininku pas jį. Jis mielai priimsias ir mano šeimą. Sutinka mus apgyvendinti savo namuose. Beveik ir sutariu, tik Pranas ragina dar bent kokią savaitę palaukti. Jis dar kartą važiuoja į Manchesterį, šį kartą vienai.

Pagaliau rugsėjo 2 d. po pietų mane šaukia į stovyklos raštinę. Praneša, kad iš Manchesterio gautas laiškas, pagal kurį Pranas ir aš priimti tekstilės fabrikan. Išvykti galėsime už savaitės, kartu su rengiamu moterų transportu į Lancashire tekstilės pramonę. Nudžiugintas tokia naujiena, grįžęs į savo baraką skubu rašyti žmonai į Vokietiją. Tegu nebegalvoja apie išvykimą į Kanadą. Esu tikras, kad, turint darbą, anglai neatsisakys atvežti ir mūsų šeimas.

Ewerby žemės ūkio stovykla

Iš karo nusiaubtos ir sunaikintos Vokietijos darbams į Angliją vyko ne tik eiliniai darbininkai. Jų tarpe buvo įvairaus išsilavinimo žmonių. Tuo metu svarbiausias visų pabėgėlių rūpestis buvo uždarbis. Ewerby žemės ūkio stovykloje, Lincolnshire apygardoje, 1947 metais lietuvių tarpe buvo brigados generolas ir buvęs Lietuvos ministras pirmininkas Jonas Černius. Tačiau buvo

neilgai, nes jau 1948 metais išvyko į Ameriką. Toje pačioje Ewerby stovykloje gyveno ir kunigas Jonas Kuzmickis. Savo buvimu kun. J. Kuzmickis labai prisidėjo prie lietuvių vyrų aukštos moralės išlaikymo. Jo gražūs pamokslai, artimas bendravimas su visais, sujungė ir suartino visus į lietuvišką vienetą. Jis suorganizavo įvairias tautines bei religines šventes. Atsimenu, kai Tautos šventės proga, mūsų Wigsley stovykloje veikias tautinių šokių ir dainų ratelis buvo pakviestas į Ewerby. Atvažiuome autobusu. Iš ryto dalyvavome kun. Kuzmickio aukojamose šv. Mišiose ir išsklausėme jo pamokslą, kurio klausytis suėjo visi lietuviai, nors ir nekatalikai. Iš Wigsley atvykusiųjų ir vietinių giesmininkų balsai užpildė mažojo barako patalpas. Svetim-taučiai stebėjosi mūsų giedojimu.

Kun. Kuzmickio tarpininkavimu, iš Wigsley atvykusieji svečiai nelikome be pietų. Nereikėjo nei maisto kortelių. Po pietų atlikome programą lauke, gražiame sode. Oras buvo puikus, saulėtas. Tai buvo paskutinis kartas mano gyvenime, kai šokau malūną, sukčių ir kalvelį bei kitus tautinius šokus. Tik dainavimo gal dar ilgai neišsizdėsiu.

Vėliau, bevaikšiojant sodelyje, tarp matytų ir nematytų Ewerby stovyklos gyventojų, netikėtai sutikau Vaclovą Paulauską, dar iš Lietuvos pažįstamą. Nežinojau, kad ir jis paskutinėmis karo dienomis iš Žemaitijos atsidūrė Vokietijoje. Ten buvo įjungtas į vokiečių gaisrininkų komandą. Teko jam gesinti nuo sunkių bombardavimų degantį Berlyną ir kitus miestus. Po šito sustikimo mes vėl suartėjome, pradėjome

susirašinėti. Vėliau, jau mums Manchesteryje gyvenant, Vacys iš žemės ūkio stovyklos atsikėlė gyventi pas mus, kartu atsiveždamas savo draugą Antaną Jalovecką. Dabar, mums iš Anglijos išvykstant, Vacys pasiliko gyventi, kaip nuomininkas mūsų parduotame name.

Juozo Šneliaus likimas

Prieš išvykstant į Manchesterį, Pranas turėjo didelį rūpestį: jo brolis Juozas, kelis metus išvargęs Rytų fronte, vos tik atvykęs Anglijon, susirgo plaučių uždegimu. Po kelių savaičių gydytojai konstatavo džiūvą. Jau du mėnesiai kaip Juozas gulė mažoje stovyklos ligoninėje. Mes jį kasdien lankome. Juozas daug skaito, rašo, net eilėrašius kurti mėgė. Daug valandų praeidėme šalia jo lovos. Jam neleidžiama vaikščioti, tik gulėti arba kėdėje sėdėti. Pranas pradėjo rūpintis, kad Juozui būtų surasta vietą džiūvinkų sanatorijoje. Ten maistas, oras ir visos gyvenimo sąlygos gydymui geresnės, kaip šioje mažoje stovykloje. Pagaliau rugpjūtio pabaigoje Juozas greitosis pagalbos mašina išvežamas į sanatoriją netoli Nottingham, lydimas savo slaugės ir brolio Prano. Šiandien Juozo nebėra gyvųjų tarpe. Kelis metus pabuvęs sanatorijoje, nors nepagydomas ligonis, įsimylėję savo gerą slaugę Olga, iš Latvijos kilusią karo pabėgėlę. Ta už jo išteka. Sveikatai lyg pagerėjus, jie apsigyvena privačiai ir susilaukia sūnaus. Tačiau už kelių metų Olga pasiliko našlė. Susipratusiam lietuviui Juozui buvo supiltas kapas svetimoje žemėje, Heywood kapinėse, Lancashire. Olga su savo sūneliu netrukus išvyko į Kanadą, kur vėliau ištekojo už latvio.

„SAULUTĖ“

INDRĖ TIJŪNĖLIENĖ

Daktarui Kisieliui paskatinus, prieš trejus metus PLB prieglobstyje įsikūrė „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis. Tai sužinojusi, dr. Albina Prunskienė kvietė dirbti su ja ir Gražina Landsbergienė. Paaiškęs, kad jų tuometinis tikslas buvo apsiriboti 65 našlaičių išlaikymu šeimos iki pilnametystės, buvo apsispręsta pasiūlyti PLB rėmose, stengiantis pagerinti būklę ir atkreipti visuomenės dėmesį į 20,000 beglobių vaikų, daugiavaikių šeimų ir invalidų vaikų vargana gyvenimą. Po Gražinos Landsbergienės vizito Čikagoje dr. Prunskienė su Birute Jasaitiene sukūrė Lietuvos našlaičių globos komitetą JAV LB socialinės tarybos prieglobstyje.

„Saulutė“ įsikūrus buvo pradėti sudarinėti organizacijų, remiančių vaikus Lietuvoje, sąrašai. Tuo uoliai rūpinosi Marytė Černiūtė. Daug kartų buvo rašyta spaudoje, buvo išsiųsti laišukai, kad „Saulutė“ renka šias žinias, kad būtų galima panašią veiklą savanoriškai koordinuoti. Atsiliepė įvairios organizacijos iš visų kraštų, bet iš kelių didžiausių iki šiol, dar nieko negauta.

„Saulutė“ stengiasi gauti šalpą iš kitataučių. Beveik visi daiktai siunčiami suaukoti amerikiečių. Dėka „Lithuanian mercy lift“, į Lietuvą persiuntimo išlaidos taip pat padengiamos amerikiečių. Čikagos St. Charles priemiestyje yra St. Charles parapija, kurioje kiekvieno mėnesio trečią sekmadienį parapijiečiai, ateidami į Mišias, atneša maišus rūbų, batų ir žaislų Lietuvos vaikams. Po tų Mišių „Saulutės“ narės suaukotus daiktus parsiveža į Pasaulio lietuvių centrą. Daiktų parsivežimu dažniausiai pasirūpina Aldona Ješmantienė, o pakavimo eiga rūpinasi Raminta Marchertienė. Dažniausiai pakuojuama kas antrą savaitę ir kas tris mėnesius išsiunčiama apie 300 siuntinių į įvairius vaikų globos namus, t.y. apie 1,000 siuntinių per metus.

Į talką įsijungė Madison-Vilnius Sister Cities organizacija, kuri ieško rėmėjų Lietuvos vaikams. Rūtos Stroputės ir Rimos Navickaitės vadovaujami, jauni profesionalai susibūrė ieškoti amerikiečių labdaros fondų remti Lietuvos vaikus. Kanadoje Alan ir Barbara Dombra susidomėjo „Saulutės“ veikla. Robert Duda, buvęs „U.S. Airforce“ pareigūnas, ieško nemokamų humanitarinės pagalbos skrydžių į Lietuvą. Buvo stengtasi sukurti vien amerikiečių „Saulutės“ padalinį Čikagos šiauriniuose priemiesčiuose, bet dėl nepalankaus oro teko susirinkima atšaukti. Bus vėl bandoma.

Mark De Fermo (Akron, Ohio) siūlo Lietuvos vaikų šalpą kuriai per jo universiteto Newman Club.

Buvo galima „Saulutės“ darbus atlikti tik renkant kortelę, sėdint prie kompiuterio. Tačiau pirmininkei apvažiavus visą Lietuvą, aplankius per 50 valdiškų ir parapijinių vaikų globos namų, eilę našlaičių globojančių šeimų, mačius invalidų vaikų ir daugiavaikių šeimų sunkią padėtį, „Saulutė“ negalėjo nesiimti darbo stengtis ir konkrečiai padėti bent truputį palengvinti gyvenimą skurstantiems. Išsivystę tokia veikla – pinigais remiamos šeimos, priemiosios beglobius vaikus, daugiavaikės šeimos ir šeimos su invalidais vaikais. Visi siuntiniai siunčiami į globos namus („Sponsor-a-Child“), kur rėmėjas paaokoja 20 dol. per mėnesį išlaikyti konkrečių vaikų. Rėmėjas gauna vaiko nuotrauką ir adresą.

Pinigai renkami ruošiant įvairius renginius – koncertus, pietus, paskaitas. Paminėsiu dalį veiklos nuo praėjusių metų pavasario – vasario mėnesį buvo Kauno Carito narių pranešimas, kovo – kun. Ramašausko pranešimas, balandžio R. Katiliaus koncertas, birželio ir liepos mėn. – jaunos aklos motinos globa jai operuojant aki Čikagoje, liepos mėn. – dr. K. Bobelio paskaita ir pietūs persikurtoms Siamio dvynukėms Tamulaitytėms (surinkta 4,000 dol.), spalio mėn. – Korp. Giedra priklausanti „Saulutės“ prisidėjo prie ruošimo „Jaunųjų talentų popietės“, skirtos paramai „Draugai“, gruodžio mėn. – koncertas „Mistika“ (A. Gaiziūnienė, R. Sokas, A. Budrytė), sausio mėn. – Vilniaus styginio kvarteto koncertas, vasario – G. Vagnoriaus paskaita, kovo mėn. – „Popietė su Bernardu Brazdžioniu“, balandžio mėn. – paskaita „Mūsų šiuolaikinis verslas Lietuvoje“ (L. Šlenys, L. Maskaliūnas, St. Balzekas), gegužės mėn. – paskaita „Ekonomika ir prekyba Lietuvoje“ (A. Grina, J. Pabedinskas). Lėšoms sutelkti buvo sukurti marškinėliai, o už 10 dol. auką gaudama Michael Jordan arba Arvydo Sabonio nuotrauka.

Marytės Černiūtės pastangomis buvo susipažinta su Rosemary Strange, Catholic Charities Director of Social Services, kuri stengiasi Lietuvos kurtiesiems sudaryti sąlygas atvykti į Gallaudet University (Washington, D.C.) – mokytojų gilininti žinias, studentams – studijuoti. Apie pusmetį susirašinėjant ir skambinant buvo stengtasi iškviesti Česlov Milosz, kad balandžio mėnesį su smuikinin-

Pasaulio lietuvių centro renginių komiteto nuolatinei taktininkai Jadvygai Penčylienei švenčiant gimtadienį, jos bendradarbius susirinko pasveikinti ir pasidžiaugti. Iš kairės: Stasė Jagminienė, Jadvyga Penčyliene – suaktuvininke, Zita Dapkienė, Nijolė Stelmokienė ir Agnė Tiskuvienė. Pažymėtina, kad S. Jagminienė yra neseniai atvykusi iš Lietuvos, uoliai įsijungusi ne tik į PLC, bet ir į apylinkės Lietuvių Bendruomenės veiklą.

ku R. Katiliumi ir pianistu L. Dorfmanu pasirodymų Čikagos Cultural Center Preston Bradley Hall. Tačiau, kai Milosz galutinai nutarė, jog jam būtų per daug tuo laiku vykti į Izraelį, Atlantą ir Čikagą, teko atsiimti 500 dol. salės užstatą ir pasitenkinti koncertu Jaunimo centre.

Nuo įsikūrimo „Saulutės“ pirmininkė buvo Indrė Tijūnėlienė, sekretorė Virginija Saulienė, o išdininke Irena Draugelienė. Šįmet Vida Maleškieienė yra sekretorė, o Jurgita Gvidienė yra išdininke. 1995 m. 36,000 dol. buvo išdalinta Lietuvos vaikams. Į programų leidinius įdėjusiems skelbimams ar sveikinimams padėkas nusiunčia Rūta Šmulkštienė. Raminta Lapšienė kataloguoją gautas padėkas iš Lietuvos.

„Saulutės“ Floridos sk. vadovauja Birutė Kožienė. Jos remia Kauno Hospice, Kauno Kartų namus, Alytaus aps. Kančėnų pradžios mokyklą, septynias daugiavaikės šeimas ir finansaiškai padėjo šeimai, kurioje augo paralyžuotu veidu mergytė, kuriai buvo padaryta sėkminga operacija. Jos surinko apie 1,000 dol. ir išsiuntė nemažai siuntinių. „Saulutės“ Detroito skyriui vadovauja Eleonora Grigaitienė, pravedusi antklodžių ir vitaminų vaju.

„Saulutė“ užsakė apie 20 vaikų žurnalo „Eglutės“ prenumeratų globos namams. „Saulutė“ siunčia rašomas mašines ir naudotas kompiuterius invalidams vaikams. Už žemas kainas „Saulutė“ siuntimui yra pirkusi batų, botų, šiltų kojinių ir vitaminų. Su Lietuvos Dukterų draugija, S. ir A. Jelioniais, A. ir M. Vygantais, I. ir D. Tijūnėliais ir Mercy Lift darbuotoja audiologe Linda Burbienė buvo nupirkta klausos aparatai kurčiam jaunuoliui.

„Saulutė“ džiaugiasi lietuviščių mokyklų talka. Lemonto

„Maironio“ mokykla (ved. Eglė Novak) Silvijos Radvilienės iniciatyva kasmet praveda rinkliavą. Čikagos lietuvištinė mokykla (ved. Jūratė Dovilienė), vadovaujant Austei Vygantienai, pastatė „Meškiukų Rudnosiuoką“.

„Saulutė“ yra gavusi aukų iš World Book Encyclopedia, Ameritech, Hollister Inc., Illinois Tool Foundation, Kimberley Clark ir kitų fondų.

Rudeniui numatoma paskaitų serija amerikiečių patalpose, kviečiant amerikiečius prelektus – įžymybes, rašytojus, sportininkus ir t.t.

Lietuvoje „Saulutė“ turi tinklą patikimų bendradarbių – Kauno ir Šilalės Caritas, kunigai Ramašauskas, Ralys, Linkevičius, Aukštakalnis, Budrys, mons. V. Kazlauskas. Paramą išdalinti siunčiama G. Landsbergienei, „Kaimo vaikams“ R. Švobienėi, daugiavaikių šeimų bendrijai „Vil-

niaus šeimynai“, invalidų „Vil-ties namams“ ir t.t. Yra eilė privačių žmonių, kurių viešai neminime, taip pat remiamųjų šeimų bei vaikų pavardės stengiamės viešai neminėti, kad nepažeisti jų savigarbos. „Saulutės“ darbas yra emociniai alinantis, ypač susipažinus su vaikais asmeniškai.

„Saulutės“ narės dirba, augina savo šeimas, padeda prižiūrėti anūkus, rūpinasi pagyvenusiems tėvais. Laikas ribotas. Kai kurie užsimojimai pasisekė geriau, kai kurie einasi sunkiau. „Saulutės“ atsiradimas gal padėjo dar labiau viešumoje išryškinti kai kurių Lietuvos vaikų sunkią padėtį. Deja, skurdas Lietuvoje greitai neišnyks. Nei „Saulutės“, nei kitų organizacijų parama nėra užtenkamai didelė visiems ir pastoviai padėti. Galime tik su visų pagalba retkarčiais kam nors suteikti viltį, kad rytoj bus saulėta diena.

ŠVELNUS APKABINIMAS – BRANGIAUSIA DOVANA

Žiema, šaltis nenori užleisti vietos pavasario žiedams, šiltesniam, sauletam orui. Jaučiamas didelis nepastovumas gamtoje: siaučia audros, naktinė, griauja namus, net iš šaknų išrauna didžiausius medžius. Vandens srovės nusineša su savimi žmogaus turą, o kartais net ir gyvybę. Žmogus, pastatęs save demesio ir jėgos centre, šiuo atveju tampa tik susirūpinusiu stebėtoju: stebi didžiulę gamtos galią ir neturi priemonių tą naikinančią jėgą sustabdyti.

Neramu ir gyvenamoje aplinkoje, neramu žmogaus širdyje, neramu jo gyvenime. Kąžto ieškoma, kažko siekiama, blaškoma ir skėstama nepasitenkinime. Televizija ir spauda skelbia labai jau šurpūs šiu dienų nusikaltimus.

Gavėnios metu bažnyčiose vyklo susikauptimo vakarai – rekolekcijos. Kunigai – pamokslininkai daug kalbėjo apie meilę Dievui, o ypač pabrėžė jos reikalingumą ir savo artimui, kitam tokiame pat žmogui. Girdėjome apie pagarbą broliui, jo galvojimui, apie Dievo meilę žmogui. Dievas, suteikęs laisvą valią, leidžia žmogui pačiam apspręsti savo gyvenimą ir už jį imtis atsakomybės. Stenkimės geriau suprasti vienas kitą ir nesukubėkime pasmerkiti. Kiekvienas žmogus yra nuostabus Dievo kūrinys, reikia matyti ir ieškoti jame ko nors vertingo ir ne tik jo galvojime, darbuose, bet ir jo pasirinkto gyvenimo kelyje. Koks būtų nuobodus gyvenimas, jei visi galvotumėm kaip vienas.

Gyvenimas – tai kelionė, tad kiekvienas pagal savo norus bei sugebėjimus pasirenkame jo kelią ir tikslą. Sekime artimo meilės grūdus į savo širdį, savo galvosena ir brandinkime juos.

Norėtumėm matyti mus supantį pasaulį gražesnį, tobesnį, bet žinome, kad neįmanoma aplinkos pakeisti nei per dieną, nei per metus, bet galima ir reikia pradėti nuo savęs, nelaukti ryt-dienos, pradėti šiandien.

Artinasi Motinos diena. Tą dieną prisimenama motina, pareiškama jai meilė, perkamos dovanos. Dėkojame ir džiaugiamės gautomis dovandomis, nes žinome, kad, pirkdami jas, galvojo apie mus. Motinai daugiausia reikia švelnaus meilės žodžio, malonaus šypseno ar žvilgsnio, ypač jos saulėlydžio dienomis. Jokia, nors ir brangiausia, dovana neatstos švelnaus apkabinimo, meilės spindinio žvilgsnio. Motinai tai pati didžiausia ir brangiausia dovana.

Mes, mamos, turime pasistengti, kad, Gavėnios susikaupimo valandos išgirsti žodžiai neliktų vien tik žodžiais. Reikia dažniau apie juos pagalvoti ir girdėtas mintis prisiminti. Pritaikykime jas savo kasdieniame gyvenime, gyvenkime jomis.

Tas pirmą kartą kūdikio lūpomis ištartas žodis „Mama“ įpareigoja mus būti vertomis savo vaikų auklėtojoms, o pirmoji Dievo ir artimo meilės pamoka turi eiti iš mūsų, iš mūsų aplinkos, iš mūsų šeimų.

Motinos dienos proga gautą šiltą šypsnį, parodytą meilę ir pagarbą pasilaikykime kiek galima ilgiau. Paskleiskime ją savo gyvenamoje aplinkoje. Mes, mamos, suteiksimos gyvybę savo vaikams, galbūt savo gerumu, atlaidumu ir meile, parodysime geresnį kelią, galbūt ir labai lėtą žingsniu žengsime į artimo meilės, supratimo, užuojautos bei paguodos kelią, galbūt tai ir yra mūsų pareiga. Bronė Nainienė

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART II, Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker-Associate

Patamauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:

BUDRAITIS

Bu. 312-585-6100 Pager 312-308-0307
Fax 312-585-3997

REAL ESTATE

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patamavimas
- MLS kompiuterijū FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR RENT

Marquette Rd. ir 66 St. apyt. 1500-
mojamas 1 mieg., gražus, modernus
butas, pirmame aukšte. Yra šaldytu-
vas, viryklė, skalbimo-džiovinimo ma-
šinos. Vyrėsnio amžiaus pensininkui.
Kreiptis: 708-656-6599.

B & D LOUNGE

6600 S. Kedzie Ave.
Tel. 312-925-6264

Muzika ir šokiai kiekvieną
penktą, šeštą ir sekmą.
nuo 10 v.v. iki 2 v.r.

Pranas Zundė

KAZYS BIZAUSKAS

1893-1941

Dviejų tomų monografija. I t. - 323 psl., II t. - 430 psl.
Plačiai aprašoma K. Bizausko gyvenimas ir veikla
diplomatinėje tarnyboje. Gaunama DRAUGE.
Papigintai — 6 dol. už knygą
Su persiuntimu — 8 dol.
Illinois valstijos gyv. prideda „State sales tax“ - 0.53 dol.

Vilius Pėteraitis

LIETUVIŠKAI ANGLIŠKAS

ŽODYNAS

Apie 30,000 žodžių. 579 psl.

Gaunamas DRAUGE. Kaina-20 dol.

Su persiuntimu 22.50

Illinois gyv. prideda State sale tax 1.75 dol.

V. Baravykas

ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ

ŽODYNAS

Redagavo a. Laučka ir A. Dantaitė

Apie 30,000 žodžių ir posakių. 590 psl.

Gaunamas DRAUGE. Kaina-20 dol.

Su persiuntimu 22.50

Illinois gyv. prideda State sale tax 1.75 dol.

„Tautos sukilimas 1941, pirmoji dalis. Be šūvio“

Autorius Pilypas Narutis, prisidėjęs prie sukilimo organiza-
vimo, aprašo savo kartos pastangas atgauti laisvę.

Ši dalis pavadinta „Be šūvio“, nes, kaip įvade rašo knygos
autorius: „Prezidentas – Tautos vadas – pabėgo. Krašto ap-
saugos ministras pabėgo. Kariuomenės vadas pasitinka Sovietų
sąjungos Raudonąją armiją, okupuojančią Lietuvą, o ministras
pirmininkas prašo tautą priešus mandagiai priimti...“ Jis toliau
teigia, kad „tolimesnį tautos likimą sprendė pati lietuvių tauta.
...Šia knyga bandau dokumentuoti mano ir mano draugų
pastangas kovoti prieš Staliną ir Hitlerį, du didžiulius Lietuvos
ir laisvojo pasaulio priešus“.

Apie 1941 m. sukilimą ir Laikinąją vyriausybę daug kartų buvo
rašyta mūsų spaudoje, tačiau įvykiai knygoje dėstomi labai
nuosekliai, perpinti asmeniška prisiminimais žmogaus, kuris
tuose įvykiuose aktyviai dalyvavo – ne tik dalyvavo, bet ir buvo
vienas organizatorių. Knyga apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941
m. birželio 23 d., yra 404 psl., iliustruota nuotraukomis ir
faksimilėmis.

Gaunama „Drauge“

Kaina \$17,- (US), plus tax ir persiuntimas.

„Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelis nars su svečių iš Lietuvos Gedimino Vagnoriaus po
jo kalbos „Atviro žodžio forum“, ruošiamame Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Iš kairės: Meilutė
Kusak, Nijolė Kašubienė, Vida Maleškieienė, G. Vagnorius, Marytė Černiūtė ir Dana Šlenienė.
Nuotr. Jono Maleškos

Palangos tiltas, ant kurio vakarais ateina kurorto poilsiautojai palydėti saule.

Nuotr. Juozas Polio

NETEKOME PROFESORĖS DR. ELENOS LIATUKIENĖS

Šį pavasarį Mirties Angelas tyliai ir paslaptai aplankė Vašingtono Lietuvių bendruomenę, išsinešdamas iš mūsų tarpo profesorę daktarę Eleną Liatukienę. Dr. Lialė, kaip mes ją vadinome, mirė staiga ir netikėtai savo namuose vasario 25 d. Jos mirtis sukrėtė ir paveikė visus jos draugus ir pažįstamus, nes dr. Liatukienė iki paskutinės savo gyvenimo valandos buvo pilna energijos ir entuziazmo gyvenimui, džiaugėsi kiekviena diena ir giedrai žiūrėjo į ateitį.

Dr. Liatukienė, kaip ir mes visi, praėjo tremties kelią, kuris pradžioje nebuvo lengvas. Prarado savo mylimą tėvą, kapitoną Oskarą Kubilskį dar būdama Vokietijoje. Pasilikusi viena su motina, nors ir giliam liūdesy, veržėsi į mokslus ir 1946 m. Erlango universitete baigė odontologiją, o 1948 m. įsigijo doktoratą (D.M.D.) laipsnį. Būdama Vokietijoje, iškėlė už Vlado Liatuko ir visi trys kartu su motina, iškviesti daktarų Aldonos ir Edmondo Drukteinio, atvyko į New Yorką. New York'e neilgai teko gyventi, nes dr. Liatukienė traukė mokslas ir ji ieškojo būdų įsigyti savo mėgiamos profesijos laipsnį ir Amerikoje. Gavus iš Howard universiteto stipendiją, su motina persikėlė į Vašingtoną ir šiame universitete 1955 m. įsigijo odontologijos daktarės laipsnį (D.D.S.). Tačiau tuo dar nepasitenkino ir gilino studijas Michigan universitete Ann Arbor, MI ir 1959 m. įsigijo M.S. ir Restorative Dentistry laipsnį. Tragiškai mirus vyrui, dr. Liatukienė pasiliko gyventi Vašingtone ir dėstyti Howard universitete Odontologijos kolegijoje. Šiame universitete išdirbo 37 metus, dr. Liatukienė, buvo pakelta į Associate profesorės laipsnį. Per visą savo mokslą ir profesinį gyvenimą dr. Liatukienė išlaikė ir prižiūrėjo savo motiną iki jos mirties.

Dr. Liatukienė aukštai iškilo savo profesijoje ir buvo kviečiama dalyvauti su paskaitomis profesiniuose suvažiavimuose. Daug jos straipsnių yra paskelbti įvairiuose profesiniuose žurnaluose kaip: „The Journal of Dental Research“, „The Journal of Periodontology“, „The Journal of Prosthetic Dentistry“. Dr. Liatukienė tapo ir žurnalo „District of Columbia Dental Society Journal“ redakcinio kolektyvo nare.

Su dideliu gailėsčiu jos laidotuvių apeigose negalėjau dalyvauti, tačiau profesionaliai padaryta video kasetė per dr. Liatukienės šv. Mišių laidotuvių apeigas, atsiųsta į Floridą, leidoman, kartu su vyru ir dr. Liatukienės draugais, pamatyti dr. Liatukienės laidotuvių apeigas ir tyliai išgyventi draugystės netekimo liūdesį.

Laidotuvių apeigas tvarkė jos artimas ir patikimas draugas,

Elena Liatukienė

Dr. Lans, kuris taip pat, kaip ir mes visi, buvo nepaprastai sukrėstas tokios staigos ir netikėtos dr. Liatukienės mirties, savo atsisveikinimo žodyje sakė, kad, „dr. Liatukas buvo mano geriausia draugė ir mano gyvenimo patarėja“. Jis sugebėjo iki detalių gražiai praversti ir suorganizuoti jos laidotuvių iškilmes. Bažnyčia buvo išdekoruota ne tik gelėmis, bet ir gvais jaunais berželių medžiais, kuriuos dr. Liatukienė labai mylėjo. Gale jos karsto buvo pastatytas staliukas papuoštas jos nuotraukomis ir gintariniais karoliais.

Po šv. Mišių buvo atsisveikinimo kalbos, kuriose atsispindėjo dr. Liatukienės stipri asmenybė, nuostabus talentas ir ga-

bumai savoj profesijoje, muzikoje, mene bei meile savo gimtajam kraštui Lietuvai. Visi jos studentai ir bendradarbiai profesoriai moko gerai ištarti – Vilnius, Kaunas, žinojo, kur yra Lietuva ir kodėl reikia kovoti prieš komunizmą. Visi dėkojo už jos pamokas ne tik apie odontologiją, bet ir apie gyvenimą, apie brangakmenių vertę, o ypač gintaro. Paminėjo kaip jie grožėsi jos tapytais paveikslais, jos talentu muzikoje, jos teisingumu, humoru, taikliu ir šmaikščiu žodžiu. Po kalbų ir visų sugiedota „Marija, Marija“, visi buvo pakviesti gedulingu pietu.

E. Liatukienės kūnas, pagal jos pageidavimą, buvo sudegintas, ir urna užkasta šalia mirusios motinos Ceder Hill kapinėse. Vašingtono miesto kapuose tarė Juozas Vitėnas.

Elvyra Vodopalienė

MIELI TAUTIEČIAI!

Visais laikais bažnyčios buvo statomos ir remtuojamos tikinčiųjų aukomis – smulkios, ir stambesniais atskirų remėjų (fundatorių) įnašais. Sovietmečiu, netekusi valstybės paramos, o ir dabar, Lietuvos valstybei esant dar neturtingai, bažnyčia laikosi tik parapijiečių lėšomis.

Tokios paramos šiuo metu labai reikalinga ir Vilkaviškio vyskupijos Kazlų Rūdos bažnyčia. Po sovietmečio, parapijiečiams ir atskiroms imonėms padedant, buvo atnaujintas bažnyčios vidus ir išorė. Tačiau šiuo metu laukia nauji skubūs ir svarbūs darbai. Reikia atlikti kapitalinį remontą senelių bažnyčios vargonams, kurių prieglaudos ir klebonijos, kuri daug metų buvo nacionalizuota. Be to, labai reikia užbaigti bažnyčios vargonus, kurių įpusėta statyba buvo nutraukta, mirus tuometiniam klebonui. Kadangi Kazlų Rūdos bažnyčia nėra kultūros paminklas, valstybės šio darbo neremia. Padėti ekonominės krizės sąlygomis negali ir imonės bei įstaigos. Daugiau nei šimteriopai padangus statybinės medžiagos ir darbų vertė, kyla pavojus, kad šie darbai, o ypač vargonų statyba, gali likti neįvykdyti.

Užsienyje gyvenančių, iš Kazlų Rūdos kilusių tautiečių pasiūlymu nuo 1993 m. sausio 1 d. atnaujintas aukų priėmimas vargonams mūsų bažnyčioje užbaigti. Tuo tikslu mes kreipiamės į Jus, mieli žemiečiai, prašydami paremti savo bažnyčia ne vien maldomis, bet ir materialine auka – pinigais. Ir mažą Jūsų auką nepaprastai brangi. Padėdami bažnyčiai, Jūs nupelnite Dievo malonių gyviems ir mirusiems savo giminės nariams, o drauge ir sau, nes šven-tajame Rašte pasakyta: „Kraukite nenykstantį lobį danguje, kur joks vagis neprieis ir kandys nesuės“ (Lk 12,33). Aukoj-

A.†A. ONA DAMBRAUSKIENĖ Petkutė

Gyveno Lemont, IL, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.
Mirė 1996 m. gegužės 6 d., 5:30 val. ryto, sulaukusi 83 metų.

Gimė Lietuvoje, Mosėdyje. Amerikoje išgyveno 31 m. Nuliūdė liko duktė Genovaitė Mikus, žentas Antanas, anūkai: Jacinta, Vincas ir Viktoras; brolis Aleksas Pabrėža, jo žmona Aleksandra ir šeima; Lietuvoje: brolis Vacys Pabrėža ir sesuo Genovaitė Andriekienė su šeimomis.

Velionė buvo žmona a.a. Vinco.
Velionė pašarvota trečiadienį, gegužės 8 d. nuo 4 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.).

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gegužės 9 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio mišios bažnyčia, kurioje bus aukojamos 10 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: duktė, žentas, anūkai, broliai, sesuo ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus.
Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. GENOVAITĖ AŽUBALIENĖ Markevičiūtė

Ir kitą rytą sveikinsi tenai.

Ir bus tau visos naktys nebebaigos.

Ir skleisies tu, ir žiedas, amžinai

Po Viešpaties skliautais aukštajais.

Bernardas Brazdionis

Mūsų brangi Mamytė ir Močiutė peržengė slenkį į Amžiną Gyvenimą 1995 m. gegužės 9 d. palikdama mus begaliniam liūdesy, bet su viltimi, kad vistiek kada nors vėl būsim visi kartu.

Už a.a. Genovaitės Ažubalienės sielą šv. Mišios bus aukojamos Prisikėlimo bažnyčioje Kaune, Utenos bažnyčioje ir šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, Cary, IL.

Prašome prisiminti ją maldose.
Liūdintys: duktė Dalia, žentas Cas, anūkai Gintaras ir Algis Woss.

A.†A. BRONIUI RACEVIČIUI

mirus, reiškiamė gilia užuojautą žmonai JANINAI, mūsų jaunų dienų Bičiulei, dukterims – IRENAI, ELENAI, DANAI ir sūnui ANDRIUI.

Emilija ir Vytautas Valantiniai
Vytautas Juodka

goms ir darbų vertei, kyla pavojus, kad šie darbai, o ypač vargonų statyba, gali likti neįvykdyti.

Užsienyje gyvenančių, iš Kazlų Rūdos kilusių tautiečių pasiūlymu nuo 1993 m. sausio 1 d. atnaujintas aukų priėmimas vargonams mūsų bažnyčioje užbaigti. Tuo tikslu mes kreipiamės į Jus, mieli žemiečiai, prašydami paremti savo bažnyčia ne vien maldomis, bet ir mate-

rialine auka – pinigais. Ir mažą Jūsų auką nepaprastai brangi. Padėdami bažnyčiai, Jūs nupelnite Dievo malonių gyviems ir mirusiems savo giminės nariams, o drauge ir sau, nes šven-tajame Rašte pasakyta: „Kraukite nenykstantį lobį danguje, kur joks vagis neprieis ir kandys nesuės“ (Lk 12,33). Aukoj-

sių už bažnyčios vargonus vardai bus įtraukti į aukotojų sąrašą, o skyrusių didesnes sumas – įrašyti atminimo lentoje prie vargonų joje, remėjui pageidaujant, bus įrašomi ir vardai tu mirusiųjų, už kuriuos aukojama. Įsiamžinti save arba mirusius bažnyčioje gali ir nebūtinai Kazlų Rūdos žemiečiai. Kiekviena sekmadienį ir šventadienį už parapiją aukojamos šv. Mišios, kuriose meldžiamasi ir už jos bažnyčios remėjus.

Aukos gali būti asmeniškai įteikiamos Kazlų Rūdos klebonui, gali būti atsiunčiamos laisvą vardinį čekių žemiau nurodytu adresu, arba pervedamos į Lietuvos banko valiutinę sąskaitą. Tai daroma tokiu būdu: pinigai įnešami į sąskaitą viename iš bankų. Jūsų pasirinktu pagal pridėdamą Lietuvos banko korespondentų sąrašą, drauge nurodant tokį Lietuvos banko sąskaitos numerį ir prierašą: 6400032.071070517 in the name of The Commercial Bank of Lithuania. Atskirame laiskelyje taip pat nurodote savo vardą ir pavardę, aukos sumą ir, jei norite įamžinti mirusiuosius, taip pat jų vardus ir pavardes (ar tik vardus) tokia tvarka: a.a. N. atminti aukoja sūnus N. (arba duktė N., šeima N. ir pan.).

Laiskelį siųsti adresu: Kun. kleb. Tadeusui Vallianui, Sporto 7, 4500 Kazlų Rūda, Marijampolės apskritys, Lithuania.

Is anksto dėkojame ir prašome Jums dievo palaimos!

Kun. R. Vallianas
Kazlų Rūdos parapijos klebonas

A.†A. KLEMENSAS JUŠKEVIČIUS

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje.
Mirė 1996 m. gegužės 6 d., 11:30 val. vakaro, sulaukęs 79 metų.

Gimė Lietuvoje, Telšių apskrityje, Gadūnave. Amerikoje išgyveno 39 m.

Nuliūdime liko: žmona Adele, sūnus Tadas, duktė Teresė Juškevičiūtė, svainis Albinas Dzirvonas su šeima.

Priklausė Lietuvių Šaulių sąjungai.

Velionis pašarvotas ketvirtadienį, gegužės 9 d. nuo 3 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks penktadienį, gegužės 10 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčia, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: žmona, sūnus, duktė ir giminės.
Laidotuvių direkt. Gaidas Daimid. Tel. 312-523-0440

A.†A. VIOLA ROSE PLIENIS Globis

Gyveno Orland Park, IL.

Mirė 1996 m. gegužės 5 d. 10 val. vakaro.

Gimė Chicagoje, IL.

Nuliūdė liko vyras Anthony, sūnus: Philip, marti Ann, Jerry, marti Kathlenn, ir Tony; duktė Diane Plenis. Anūkai: Kevin Mathew ir William; seserys: Joanne Sobekis, Martha Gustis, broliai Walter Globis ir Stanley Globis.

Velionė buvo sesuo a.a. Sophie ir a.a. Blanche.

Priklausė Cardinal Mundelein K of C Women's Auxiliary.

Velionė pašarvota ketvirtadienį, gegužės 9 d. nuo 5 iki 9 v.v., ir penktadienį, gegužės 10 d. nuo 2 iki 9 v.v. S. C. Lack Palos laidojimo namuose, 11028 S. Southwest Hwy., Palos Hills.

Laidotuvės įvyks gegužės 11 d., šeštadienį. Iš laidojimo namų 8:30 val. ryto bus atlydėta į Most Holy Redeemer parapijos bažnyčia, 96 St. ir Lawndale, Evergreen Park, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: vyras, sūnus, duktė, anūkai, seserys ir kiti giminės.

Laidotuvių direk. S. C. Lack ir sūnus. Tel. 708-974-4410

A.†A. BRONIUS RACEVIČIUS

Mūsų mylimas Vyras. Tėvas ir Senelis mirė 1996 m. gegužės 5 d., 5:45 val. p.p., sulaukęs 74 metų.

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 46 m.

Nuliūdė liko: žmona Janina Račkauskaitė, dukters – Irena Kazėnienė, žentas Kęstutis, Dana Dobson, žentas Ray, Elena Trumbly, žentas Roger; sūnus Andrius, sužadėtinė Jolene; penki anūkai ir du proanūkai; svainis dr. Jonas Račkauskas su šeima, svainė Irena Flavin; Lietuvoje seserys Monika ir Adė, brolis Jurgis ir ju šeimos.

Priklausė BALF'ui, Lietuvių Golfo klubui, Lietuvos Vyčiams ir Tautos Fondui.

Velionis pašarvotas antradienį, gegužės 7 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, gegužės 8 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė žmona, dukters, žentai, sūnus, anūkai, proanūkai, seserys, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus.
Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

A.†A. BRONIUI RACEVIČIUI

mirus, reiškiamė užuojautą ir kartu liūdimė su broliene JANINA, dukromis ir sūnumis.

Seserys Adelė, Monika, brolis Jurgis ir krikšto duktė Jurga su šeimomis

Lietuva

A.†A. BRONIUI RACEVIČIUI

staiga mirus, žmonai JANINAI ir šeimai gilia užuojauta reiškia ir kartu liūdi Lietuvoje gyvenančios pusseserės ir pusbroliai:

Janina, Marytė, Elytė, Aldona, Vidmantas, Stasys, Antanas, Pranas, Jokūbas ir Petras su šeimomis.

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-869-1074.
Chicago: 312-236-3388.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija ruošia pietus Motinos dienos proga — gegužės 12 d. 12 val. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Atvykite su mamytėmis, uošvėmis, marčiomis, anytomis, močiutėmis, pavaisinkite jas skaniais pietumis, suteikite malonumą pabendrauti lietuviškoje šeimoje, kuri tą sekmadienį susirinks PLC didžioje salėje. Yra tik viena sąlyga: rezervacijos reikia būtinai padaryti ir tai atlikti iki šio ketvirtadienio, po to rezervacijos nebeprisiima. Skambinkite 708-448-7436 arba 708-257-6846. Beje, visas pelnas skiriamas Pal. J. Matulaičio misijai.

ŠALFAS s-gos metinės šachmatų pirmenybės šį seštdienį ir sekmadienį, gegužės 11 ir 12 d., vyks PLC Lemonte. Pirmenybių varžybos vykdomos 4 ratų šveicarų sistema pagal USCF taisykles. Informacijai skambinkite turnyro vadovui Romui Fabijonui, tel. 708-448-4027.

„Laiškų lietuviams“ metinė šventė su premijų įteikimu konkurso laimėtojams, menine programa ir vakariene šiemet praėjo labai sėkmingai, nes sutraukė pilną Jaunimo centro salę žmonių. Tai akivaizdžiai parodė, kad lietuviai tikrai vertina redaktoriaus kun. Juozo Vaišnio darbą ir jo redaguojamą „Laiškų lietuviams“. Programą atliko „Dainavos“ ansamblis, vadovaujamas muz. Dariaus Polikacio, akompanuojant muz. R. Sokui. Vien dėl to buvo verta dalyvauti šioje šventėje. Ypač gausią publiką sužavėjo Marius Polikacio solo, kartu su choru atliekanti populiariąją „Karvelėlių, melynasi“.

Albina Ramanauskienė, X tautinių šokių šventės muges ir dailės parodos, vyksiančios liepos 4-6 d. Hyatt Regency O'Hare, koordinatore.

x Transpak praneša: „Per 1995 metus Lietuvoje buvo išgauta 114,500 tonų naftos. Pirmieji naftos pėdsakai aptikti 1949 metais Vilniuje, Rotundo gatvėje, išgręžtame 200 metrų gylio gręžinyje“. Siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

(sk.)

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS
6436 S. Palaski Rd., Chicago, IL 60629
(1/2 bl. į šiaurę nuo Balzako muziejaus)
Tel. 312-582-4500
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4966
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 val. vak.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 312-284-0100
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Jau galima gauti Dešimtosios tautinių šokių šventės bilietus. Bilietai parduodami šventės raštinėje antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 6-8 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.p.p. ir sekmadieniais po Misių Lemonte. Perkant bilietus, reikia atkreipti dėmesį, kad, kuo aukščiau, tuo geriau matyti, tad ir brangesni bilietai.

Čikagos ateitininkų metinė Šeimos šventė š.m. gegužės 19 d. vyks Palaiminto J. Matulaičio misijoje ir Ateitininkų namuose, Lemonte. Visi Čikagos ir apylinkių ateitininkai kviečiami dalyvauti.

X tautinių šokių šventės organizacinio komiteto vicepirminė Nijolė Pupienė.

„Žaibo“ (vad. Andrius Utz) ir „Žiburio“ (vad. Saulius Gylys) orkestrai gros per Dešimtosios lietuvių tautinių šokių šventės susipažinimo vakarą. Vakaras įvyks penkt., liepos 5 d., Navy Pier Grand Ballroom salėje. Visi kviečiami greit bilietus įsigyti, nes bilietų skaičius ribotas. Bilietus galima gauti X tautinių šokių šventės raštinėje, 2715 W. 71st St., Chicago, IL 60629.

Labai gera ir naudinga dovana Motinos dienos proga yra Pasaulio lietuvių centro Lemonte renginių komiteto valgių gaminimo knyga „Skaniai valgomieji“. Knyga išleista lietuvių ir anglų kalba. Padovanokime ją savo mamytėms, močiutėms, dukrelėms ir marčioms. Knyga galėsime įsigyti, atvykę į Motinos dienos pietus gegužės 12 d., 12 val., PLC, Lemonte. Pietus bei motinų pagerbimą ruošia ir visus dalyvauti kviečia Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija. Stalus ar pavienes vietas reikia būtinai užsisakyti pas Aldoną Palekienę 708-448-7436 arba pas Nijolę Stelmokienę 708-257-6846. Maistą ruošia Racine kepyklos šeimininkės, o jų padėjėjos gerai, maloniai visiems šventės dalyviams pasitarnaus.

Jurgis Starkus, Santa Monica, CA, siūsdamas „Draugo“ laikraščio prenumeratos mokesį, dar pridėjo 100 dol. auką. Linkėdami gerų dienų rėmėjui, nuoširdžiai dėkojame už pagalbą, kuri yra reikalinga ir brangi.

x Dr. Petras Žemaitis, Canton, MI, atsiuntė \$150 — tai naujas Lietuvos našlaičių rėmėjas. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas.

x Juozas Bacevičius patar naują įsigyjant vairavimo teises. Skambinkite: 708-403-7334.

x Travel Centre, Ltd. siūlo skrydžius į Lietuvą ir visus pasaulio kraštus pigiausiomis kainomis. Kreiptis į: **Teresę Lesniasauskienę**, tel. 847-528-0773.

x TRANSPAK įstaiga **LEMONTE** veikia savaitgaliais: penkt. 3 v.p.p. - 7 v.v.; šešt. ir sekm. 8:30 v.r. - 2 v.p.p. Transpak tel. Lemonte: 708-257-0497.

Juozas Nakutavičius, Floridoje gyvenantis estrados dainininkas, kuris dar niekada nėra dainavęs Čikagoje, čia netrukus atvyks. Jis atliks dalį programos Anatolijaus Šluto vadovaujamos „Amerikos Lietuvių radijo“ valandėlės rengiamame jubiliejiname pokilyje gegužės 11 d. vakare Jaunimo centro didžiojoje salėje. Čia bus paminėta programos vedėjo A. Šluto 30 metų sukaktis prie mikrofono, bus vakariene, šokiai ir kiti pasilinksminimai.

Šarūną Marčiulionį gegužės 2 d. vakare dar matėme televizijoje bežaidžiantį savo komandos — Sacramento „Kings“ sudėtyje atkrentamose varžybose prieš Seattle krepšininkus (po jų „Kings“ iškrito iš tolimesnių varžybų). Sekančios dienos (gegužės 3 d.) rytė S. Marčiulionius buvo padaryta kulnines operacija, nes jis jausdavo didžiulį skausmą, ką dalinai būdavo galima matyti, stebint jo žaidimą per TV. Po šios operacijos jis turės skubėti važiuoti į Lietuvą ir ten pradėti treniruotes Lietuvos olimpinėje komandoje.

Lietuviškos gegužinės paldos Švč. Mergelės Marijos garbei bus tris kartus per savaitę — pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį, 6:30 val. vakare Nekaltai Pradėtosios Marijos bažnyčioje, Brighton Parke.

Ritonė ir Teodoras Rudaičiai, Oak Lawn, IL. Draugo fondo nariai, šiais metais minėdami 15 metų mamos ir 5 metų tėvelio — a.a. Onos ir Mykolo Tonkunų mirties sukaktį, fondui atsiuntė 200 dolerių čekį, papildydami ankstesnius \$325 įnašus. Labai dėkojame, kad artimuosius minint ir pagerbiant, prisimenamas ir Draugo fondas.

Marija Vilutis, St. Petersburg, FL, siūsdama „Draugo“ laikraščio prenumeratos mokesį, paaukojo 75 dol. Kiekviena auka yra labai vertinga dovana, o jos aukotojas — brangus dienos draugas. Nuoširdus ačiū.

Petras Kliorys, Cleveland, OH, apsilankęs „Draugo“ laikraščio knygyne, nusipirko knygų už tikrai nemažą pinigų sumą. Malonu, kad mūsų lietuviškas knygynas nėra užmirštas spaudoje mylėtojų net ir iš tolimųjų vietovių. Ačiū.

A. Poderienė, Southfield, MI, „Draugo“ laikraščio padėti, atsiuntė 100 dol. Laiškų ištraukos rašo: „Ačiū už tuos visus metus, kuriuose „Draugo“ laikraštis mane aplankė“. Su geriausiais pavasario linkėjimais, esame nuoširdžiai dėkingi už auką.

Nieko nėra malonesnio, kaip lietuviškai spaudai pateiktas „našlės skatikas“. Tokią auką su šio turinio laikėliu gavo „Draugo“ administracija: „Klebono kun. Jono Kuzinsko bei parapijos talkininkų vardu nuoširdžiai dėkojame Jums už lietuviškų blynų pusryčių Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje garsinimą. Jūsų įdomios žinutės šiais metais, kaip ir anksčiau, padėjo mums sukviekti daug parapijiečių bei jų draugų skaniai papusryčiauti, maloniai pabendrauti ir pagerinti savo lietuvišką parapiją...“ Kadangi pusryčių pelnas skiriamas parapijai, kuri turi daug finansinių bėdų, ši auka, įvertinant lietuviško dienraščio svarbą bei pagalbą, mums yra tikrai jaudinanti. Ačiū!

x Ona Siliūnienė, Washington, paaukojo \$100 Lietuvos našlaičiams. Be to, ji nuolatini remia vieną našlaitį Lietuvoje. Gerai poniai Onai dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

Redaguoja J. Placius. Medžiagą siųsti: 3286 W. 69th Place, Chicago, IL 60629

MAMYTEI

Mamyte, mano rūpintojele,
O kas mažytį mane mylėtų!
Dangaus žydrynės akis pakėlęs
Aš tau maldauju dienų saulėtą.

Mačiau — kai metai į tolį slinko,
Jie tavo veidą raukšlėm vagojo.
Nuo rūpestėlių pečiai palinko,
Kai juodas vargas vešliai lapojo.

O mielos rankos, mane kur supo.
Smingą į širdį tie žvilgsniai tavo!
Lopšinės aidą girdžiu iš lūpų,
Kurios daug kartų mane bučiavo.

Mamyte, mano nešiotojėle,
Palauk — kai saulė pasveikins rytą,
Aš tau atnešiu brangiausią gele,
Širdy augintą, žvaigždėm kaišytą!

Jonas Minelga

MOTINOS DIENA

Gražiausias metų mėnuo yra paskirtas motinų pagerbimui ir meilės išreikškimui. Motina yra šeimos siela. Ji ne tik rūpinasi vaikų priežiūra, jų auklėjimu, bet papuošia namus bei jų aplinką jaukiu šeimos židiniu. Apie motiną trumpai mažai ką galima pasakyti, nes ji yra nusipelnusi daug tomy knygų ir tūkstančių laikraščių puslapių. Motinos gyvenimas yra didžiulė knyga, iliustruota linksmomis ir liūdnais išgyvenimų vaizdais. Kalbėdami apie motinas, mes kuriame vaizdus idealios ir viskam nusipelnusios motinos. Neverta šiandien yra minėti tų motinų, kurios yra praradusios motiniškumo nuopelnus. Tokių yra nemažai šiame krašte ir mūsų tėvynėje Lietuvoje. Užmirškime jas ir džiaukimės savo geromis motinomis ne tik šiandien, bet kiekvieną metų dieną. Motinos diena yra tiktai meilės ir pagarbos simbolis. Tas simbolis turi mums šviesti lyg žibintas kiekvienu momentu, ar jis būtų linksmas, ar liūdnas. Neužmirškite pasimelsti ir į dangiškąją Motiną, kad Ji globotų čia žemėje visas mamytes ir išprašytų iš Dievo gausių malonių. Kad Ji globotų ir gerąsias Lietuvos motinas, kurios šiandien yra sunkioje padėtyje. Tad smagios Motinos dienos!

Redaktorius

KIŠKUČIO DOVANOS

(Velykų pasaka)

(Pabaiga)

Tuščiu automobiliu kiškiai išvažiavo iš didelio miesto, kur gyvena milijonai žmonių. Rytuose jau buvo patekėjusi aušrinė žvaigždė. Ji taip skaisčiai spindėjo, kad net kiškiams darėsi linksma į ją žiūrint. Jie žinojo, kad didysis pavasario darbas yra baigtas. Netrukus pabus tūkstančiai gerų lietuvių ir ras prie savo lovyčių padėtų margučių. Kai kur jie bus padėti ir pačių vaikų paruoštus lizdelius, kitur — ant stalo, prie lovučių, ant kėdės šalia drabužėlių, o gal ir ant lango anapus užlaidos.

Visi apdovanoti vaikutėliai džiaugsis, nes kiškučiai kartu su gražiai išrašytais kiaušinėliais ir kambarių bus įnešę nematomo, neapčiuopiamo vėlykinio džiaugsmo. Tikrai yra verta laukti kiškučių dovanėlių.

Pranas Naujokaitis

Ferynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

TAUTOS

Čikagos Lituanistinės Mokyklos Mokinys

LAIKRAŠTĖLIS

Čikagos lituanistinės mokyklos laikraščio viršelis Motinos dienai.

GALVOSŪKIO NR. 136

ATSAKYMAS

6 x 6 + 66 ÷ 66 = 37

GALVOSŪKIO NR. 137

ATSAKYMAS

8 x 3 ÷ 4 = 6

7 - 6 + 5 = 6

9 - 2 - 1 = 6

Gali būti ir kiti skaičiai.

GALVOSŪKIO NR. 138

ATSAKYMAS

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSŪKIO NR. 140

ATSAKYMAI

1. Mirtingumas nuo širdies ligų (coronary heart disease) didžiausias yra Šiaurės Airijoje, Škotijoje ir Suomijoje. Mažiausias Japonijoje, Prancūzijoje, Portugalijoje, Ispanijoje, Graikijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Jugoslavijoje. Manoma, kad šiose šalyse mirtingumą mažina vynas. (D. Crystal's The Cambridge Factfinder, psl. 125, N.Y., 1993). 2. Žodis „anekdotas“ yra kilęs iš graikų kalbos žodžio „anekdotos“ ir reiškė „unpublished“. Nuo 18 šimtmečio vidurio šis žodis ėmė reikšti trumpą, juokingą papasakojimą. (J. Ayto's Dict. of Word Origins, p. 25, N.Y., 1991). 3. 1994 metais Lietuvoje buvo apie 47,000 gandrų, o 1984 m. jų buvo 18,393 („Lietuvių balsas“ Nr. 4, 6 psl., Chicago, 1995. 2 Nr. 4. 1945. VIII. 6 ant Hirošimos miesto numetus pirmąją atominę bombą, žuvo 100,000 žmonių. Po to, 5 metų bėgyje, nuo tos bombos pasekmių mirė dar 182,000 žmonių. (LE 8-272, Boston, 1956). 5. Žodis „Vilkas“ yra kilęs iš indoeuropiečių žodžio WLQWOS: sanskrito VRKAS, lietuvių „Vilkas“, latvių „Vilks“, lenkų „Wilki“, rusų „Volk“, čekų „VLK“ albanų „U'LK“, senovės germanų „Wulfaz“, is kurio kilo vokiečių, olandų ir anglų „Wolf“ bei švedų ir danų „Ulv“. (J. Ayto's Dictionary, p. 576).

MANO MAMA

Mano mama buvo labai skirtinga, kai ji lankė mokyklos septyntąjį skyrių. Ji nevartojo ainių ir turėjo ilgas kisas. Ji niekada nebuvo nusikirpusi plaukų, nes jos mama neleido. Ji gyveno New Yorke su savo broliu Romu ir tėvais. Jos kitas brolis Algimantas, buvo seminarijoje, Indianoje. Jos sesuo Aldona buvo pasilikusi Lietuvoje karo metu, jos mano mama nuo to laiko niekada nematė. Susitikti su ja tik po ilgesnio laiko.

Mano mama lankė šeštadieninę mokyklą kaip ir aš. Ji turėjo daug draugų ir dabar dar draugauja su Mityra Čikagoje. Aš stengsiuosi palaikyti draugystę.

GALVOSŪKIO NR. 150

(Žiūrėkite brėžinį)

Parodykite savo meniškumą sugebėjimus. Naudodamiesi tais trimis nupieštais apskritimais, sukurkite piešinėlį, kuris ką nors konkretaus vaizduotų. Pridėti brūkšniai yra pagalbinė priemonė. Galite jais pasinaudoti, galite apeiti ir be jų. (5 taškai)

GALVOSŪKIO NR. 157

(Žiūrėkite brėžinį)

Šioje nupieštoje žvaigždėje yra labai daug trikampių. Juos visus suskaičiuokite ir atsiųskite atsakymą. (5 taškai)

gystės ryšius su tais draugais, su kuriais dabar draugauju lietuviškoje mokykloje.

Mano mama yra graži, bet gražesnė buvo savo jaunystėje. Aš mačiau jos nuotraukas, kai ji buvo 12 metų amžiaus. Man buvo labai įdomu pasižiūrėti į tas nuotraukas. Aš mačiau savo močiutės, senelio ir dėdės nuotraukas, kol jie dar buvo jauni.

Mano mama buvo maloni, kai ji buvo dar maža, bet ji yra maloni ir dabar. Aš myliu savo mamą, ji yra man visuomet gera.

Aliukas Volosenko,
Bostono lit. m-las
mokinys.

MANO ŠEIMA

Mano šeimoje yra septyni žmonės. Aš turiu mamą, tėtį, močiutę ir tris sesutes: Kristiną, Ritą ir Gintarę. Aš su tėte dažnai važiuoju žuvalti į Wisconsin. Mes mėgstame gaudyti lydekas.

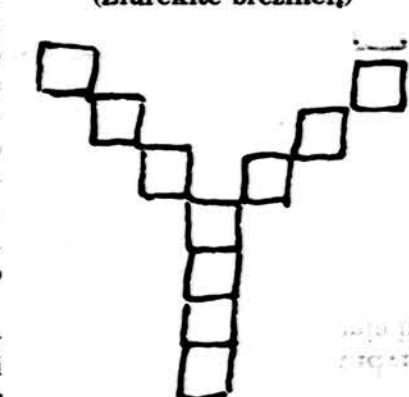
Prieš metus aš pradėjau skambinti pianinu. Jau moku neblogai paskambinti. Mano tėtis ir teta Dana irgi skambina, o mano mama mėgsta dainuoti. Gintarė mėgsta šokti.

Darius Radvila,

Lemonto Maironio lit.
m-las mokinys
(„95 mes dar gyvi“)

GALVOSŪKIS NR. 158

(Žiūrėkite brėžinį)

Į raidės Y langelius įrašykite raidės, kurios sudarys nurodytos reikšmės žodžius: pirmuosiuose 4 langeliuose bus žodis, susijęs su pavasariu, kurį mergaitės labai mėgsta. Patinka ir berniukams. Antrosiuose langeliuose bus pavadinimas Lietuvos kurorto, neseniai pradėjusio naudotis mineraliniais šaltiniais. Jis yra šiaurinėje Lietuvos dalyje. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 159

Žemiau surašyta 10 žodžių, su kuriais parašysite po sakinį, pasakydami, ką veiktumėte su parašytais dalykais. Pavyzdžiai: žemuogė valgyčiau. Žodžiai: 1. Aguona, 2. aikštė, 3. alga, 4. anketa, 5. aruodas, 6. ausinės, 7. aviža, 8. botagas, 9. česnakas, 10. daigas. Po vieną tašką už teisingai sudarytą sakinį. Jei nesuprasite kurio nors žodžio reikšmės, pasiklauskite vyresniųjų ar pažiūrėkite į žodyną. Paruošė V. Augulytė

GALVOSŪKIS NR. 160

1. Kaip žodis „Gintaras“ gavo pavadinimą „Amber“? 2. Kokia yra žodžio „Aliarmas“ kilmė? 3. Iš kur atsirado žodis „Doleris“? 4. 1995 metų vasarą Lietuvoje įvyko III bėgimas „Aplink Lietuvą“. Kada įvyko I ir II bėgimas „Aplink Lietuvą“? 5. Ką reiškia žodis „Veto“? Už teisingus ir plačiau paaiškintus atsakymus, bus skiriama 10 taškų, o trumpus ir apytikrius — tik 5 taškai.

Atsiuntė

Kun. dr. E. Gerulius